

საბჭოთა სელოვნება

1977 7

ელეკრო და ფილიოს პიესა „ცილინდრი“

ლენინარდო და მინჩის და პიერ პაოლო პა-
 შოლინის ქვეყანაში არ უკვირთ მრავალსახეობა
 ხელოვანისა. სწორედ ამ ტიპის შემოქმედთა
 რიგს მიეკუთვნება აწ განსვენებული ედუარდო
 დე ფილიო — თანამედროვე პროგრესული იტა-
 ლიური კულტურის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წა-
 რმოზადგენელი, კომედიოგრაფი, მსახიობი, რეჟი-
 სორი. კინოსა და თეატრში მოღვაწეობის ამ
 მრავალმხრივობამაც მოუტანა მას ის პოპულარო-
 ბა, რომლითაც გარემოსილია მისი სახელი არა
 მარტო იტალიაში, არამედ მის საზღვრებს გა-
 რეთაც. „ნეაპოლი — მილიონერთა ქალაქი“,
 „გოგონები ესპენეთის მოედნიდან“ — ამ ფი-
 ლმებით გაეცნო საბჭოთა მკურნებელი ედუარ-
 დო დე ფილიოს — კინორეჟისრს.

ედუარდო დე ფილიო უზეტად საუკუნეთა
 გასაყარზე დაიბადა — 1900 წელს, და თავის
 საუკუნესთან შერჯიდულს, კარგად ესმოდა თა-
 ვისი დროის წინაშე მდგომი ყველა დიდი დი-
 ლემა. მშობლიური ნეაპოლი, მისი ენა, მისი კო-
 ლორიტო მტკიცედ დამკვიდრდა ედუარდო დე
 ფილიოს შემოქმედებაში, მაგრამ კომედიოგ-
 რაფისა და კომედიანტის მაღალი ნიჭის წყა-
 ლობით, ტკივილებით, რომელიც ამ ერთ ქალაქს
 ტკივა, ხელოვანმა ათასი სხვა ქალაქის ტკივი-
 ლებიც გამოხატა.

უძველეს ნეაპოლიტანურ თეატრში სან-ფერ-
 დინანდოში გაეოღმა დიდმა სკოლამ ის გაა-
 კეთა, რომ მოგვიანებით, ომის შემდეგ, როცა
 უბრალო იტალიელი ადამიანის ბედით და მწვა-
 ვე სოციალური პრობლემატიკით დაინტერესე-
 ბამ საფუძველი ჩაუყარა „ნეორეალისტურ“ მი-
 მდინარეობას, ედუარდო დე ფილიო მტკიცედ
 დადგა იტალიის საზოგადოების დემოკრატიზა-
 ციისათვის მებრძოლ ხელოვანთა წინა რიგებში,
 იმათ რიგებში, ვინც ტემშიარტ პოეზიას
 ყოველდღიურ ცხოვრებაში ჭერტდა, დამატე-
 რიგულ კონფლიქტთა წყაროდ კი მძაფრი სა-
 ზოგადობრივი წინააღმდეგობანი მიაჩნდა.

რობერტო როსელინის, კარლო ლიძანის, რე-
 ნატო კასტელანის, პიეტრო ჯანის, ჯუზეპე დე
 სანტისასა და ვიტორიო დე სიკას მხარდაშპარ
 ქმნიდა იგი წლებზე მანძილზე ახალ იტალიურ
 კინოხელოვნებას, რომლის უმთავრესი დევიზი

ყოფი ბუნებრიობა და ანსამბლის ერთიანო-
 ბა, და აკეთებდა ამას არა მარტო როგორც შე-
 სანიშნავი კინომსახიობი, არამედ როგორც შე-
 სანიშნავი კინორეჟისორი („ნეაპოლი — მილი-
 იონერთა ქალაქი“ (1950), „ფილუმენა მარტუ-
 რანო“ (1951), „ქმარი და ცოლი“ (1952),
 „ნეაპოლელები მილანოში“ (1953) და სხვ.
 კინოში მუშაობას არ შეიძლებოდა თავისი
 დადებითი კვალი არ დაეჩნია ედუარდო დე ფი-
 ლიოს დრამატურებისათვის. ასეც მოხდა, და
 თუ მისი თეატრი მისი კინოხელოვნებისათვის
 დამახასიათებელ ყველა მხატვრულ ხერხს ზუს-
 ტად არ იმეორებს, ყოველ შემთხვევაში დიდა-
 და დავალებული მისგან. ამის საბუთია მისი
 პიესები „ფილუმენა მარტურანოც“, „შინაგანი
 ხმაიც“ და „დიდი მავაიც“.

„ცილინდრი“ ედუარდო დე ფილიოს დრა-
 მატურული ხელწერისთვის ტიპიური ტრაგი-
 კომედიაა.

ზერეულე თვალს უჩნებ მოიჭვენოს, რომ კო-
 მედია სექსის საყრდენზევა აგებული, მაგრამ
 ეს არაა მართალი: ავტორი ამგვარ ხერხს მი-
 მართავს არა იმისთვის, რომ სექსის თემით ხარ-
 კი გადაუნადოს მოდას აყოლილ მკურნებელს,
 არამედ იმისთვის, რომ უკეთ იკვლიოს სოციალურ
 უსამართლობათა საფუძვლები. მაგრამ ერთია:
 სწორედ ეს მხარე პიესისა ქმნის საშიშროებას,
 სცენური ხორცმესხმის ეამს უაღრესად მტივი-
 ნული თემა იაფი პორნოგრაფიის სახით არ
 გამოეცხადოს მაყურებელს.

„ცილინდრი“ უკვე დაიდგა საქართველოს ორ
 თეატრში: რუსთავისა და თელავის თეატრებში.
 მთარგმნელი ვერაფერს იტყვის თელაველთა ნა-
 მუშევარზე, რომელიც არ უნახავს. რაც შეეხე-
 ბა რუსთაველთა სპექტაკლს, ნიჭიერი რეჟისო-
 რის თამაშ მესხისა და თეატრის ახალგაზრდე-
 ლი დასის სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ მათ
 მშვენივრად გაართვეს თავი ნახსენებ სიძნელეს,
 გაიარეს, ასე ვთქვათ, „ზომიერების ბეწვის
 ხილზე“, და მაყურებელს უჩვენეს სოციალური
 პრობლემატიკით დამუხტული, ჭკმანიშვით გა-
 მთობარი კარგი სპექტაკლი.

შთარგმნელი

ელუარდო დე ფილიპო

ბილინდრი

მომქველი პირნი

რიტა
როდოლოფო
აგოსტინო მუსკარიელი
ბენედიქტო
ანტონიო
ანტონიო
მიქელე
რობერტო
არტურო
ჩიხში მცხოვრები მამაკაცები და ქალები

აგოსტინო მუსკარიელის ბინა — ორი ოთახი და სამზარეულო. საცხოვრებლის მიწური ნაწილი, რომელსაც ჩვენ ვხედავთ, მეორემეტე საუკუნის მიწურულსთვის ტიპური სადგომია, ამგვარი სადგომები საუკუნოს, სარდაფის ან, უკეთეს შემთხვევაში, მეცარის „აპარტამენტის“ მოვალეობას ასრულებდნენ.

ოთახის სიღრმეში, მარცხნავე, იწყება ათ ხარისხიანი კიბე, იგი ადის პირველ კედელთან, რომელშიც დატანებულ პატარა კარს გაუყვარია მეორე ოთახში, ეს ოთახი, ჩიხის დაქანების გამო, პირველ ოთხზე მაღლა მდებარეობს.

კიბე მოაჩვენებს ბაქნით, ზემოთ ნახსენები კიბის წინ, ბაქნის ცენტრში ვხედავთ დაბალი აივნის ორსაგდულიან კარს, ხოლო კარს იქით, როცა იგი იღება, — დუქნებს, საღარბაზოებს, ფანჯრებთან უაგადასულ სახეებს, რომლებიც, ჩიხის საფეხურებთან ერთად, მიტოვებენ მოაზრ, კრისტალინის ქურჩისგან.

კიბისქვეშა ნიში სიღრმით ორნახევარი მეტრია, სიგანით — სამი მეტრი. დღე აგოსტინო მუსკარიელის საუთარი ხელით რომ არ გაეკარა იაფი შალერი, ოთახის ეს ნაწილი ეკლექციის გამოკვებულზე პირქუში შესახედაობის იქნებოდა, ახლა კი, უბრალო რე-

მონის მერე, კიბისქვეშა კუთხე გამოიყურება, როგორც სახეებით შესაფერისი ადგილი იქ დადგმული განიერი ცოლქრული სარეცელისთვის.

ორსაწოლიან ღოგინს თუ არ ჩავთვლით, ოთახი დარბილულადა მორთული, სამაგიეროდ, ყველაფერი კრიალებს და, როგორც იტყვიან, ყოველი ნივთს თვისი ადგილი აქვს მიჩენილი. მოქმედების დასწავისში კიბისქვეშა ნიში დაფარულია მაგარად დაქიმულ თოჯნე გაკიდული ფარდით. თოკის ბოლოები კაუქუბი იმგრებს. ოთახი სქელ ბინდ-ბუნდშია გახვეული; აივნის ღრვიოდ მიხურული კარებიდან, რომელიც დარბილისაგანა შეეერთილი, მკრთალი შუქი შეიშობის, მაგრამ ისიც საკმარისია საიშისოდ, რომ მკეთრად მოხატოს რიტას გამოწვევად მომზობიანი სტუელი; დგამ იგი კიბის თავეთ, ბაქანზე, ფენშიშეველა და ძველი პერანგის ამარა. ოთახი იმპროვიზებულ სააბაზანოდ უქცეოა — დასახამ წყლის დოქიდან ტაშტზე, გაისაბანავს კისერს, ხელებს, მხრებს, სახეს და ხეანალებს მერე ცივ წყალში მანამ, სანამ წყლის გამოცვლა შეიქნებოდეს საჭირო. მაშინ კი ნაბან წყლის ედროში ჩადვრის, ხოლო ტაშტზე დოქიდან ისევ დასახამ სუფთა წყალს. დროდადრო, უფრო მაშინ, როცა სკამის საზურგედან პირსახოცს იღებს, რიტა ადებს აივნის კარების ერთ-ერთ საგდულს, ამას ხან ჩიხის დასაფერავად აკეთებს, ხანაც იმისთვის, რომ ვიღაცას იჩვენოს, იგი ივარცხნის თმებს, იღლიებს ოდგეკოლონიით ისეკლებს, სქლად იბურებდა, და გარშემო ბორნის ტალკის მსხუბქ ბოლქვებს აუენებს.

რიტას მოძრაობები ხელგაუნურია, წინასწარმოფიქრებული. ძნელი მისახედური არაა, რომ ბანაობის სექტეკული რეგულარულად თამაშებდა ყოველდღე, ერთსა და იმავე დროს. მართლაც, ჩვენ ვხედავთ, რომ როცა აღარ იცის საწყაშმა, კიდევ რა იღონოს გაშვებულია უფრადლებს მისაქცევადა, იგი უფრო უშეუო, ვიდრე ნაყუნეი სახით, ისევ იღებს ხელში დოქს — და ყველაფერი იწყება თაიდან.

ბოლოს მინაზე გარედან მოყრამლებული კაენი აიძულებს რიტას, გამარჯვების დიმილით გაიღოს!

რიტა. (ვითომ შეშინებულ მიაწვდება კუთხეს, თან მკერდს გაშლილი პირსახოცით იფარავს). ვინ არის? რომელი ხარ მანდ? ანტონიო — კაცო, რომელიც აკეუნებდა — მოაყრებს სიმხნევეს, შემოყოფს თავს ოთახში და აღტაცებულ და ნდობილ სავსე მურას არ ამოზრებს ქალს. იცნობს თუ არა უპაწილს, რიტა მიიღებს სახეს, რომ გული საგულეს ჩაუდგა, და მის მუჯრას წამახალსებელი დიმილით პასუხობს, თქვენ გუშინაც ჩაარათ.

ანტონიო. და გუშინწინაც.
რიტა. გუშინ შეგინიშნეთ, გუშინწინ კი ვერა.
ანტონიო. ხვალაც მოვალ მე.
რიტა. (ანტონიოს სიმზღალით ნირწამბარა). მართლა? და ზეგაც?
ანტონიო. ზუსტად ამ დროზე. აგერ ნახათ.
რიტა. იქნებ გავაგებინათ ჩვენც, რატომ დაგაიწვევებთათ ყოველდღე აქით ჩამოსვრინება (კოხეას რომ აძლეს, თან ხალათს იცვამს, მუდროდ შემოკალავს ტანზე, რის შემდეგაც გამოიძობის მკერდზე აფარებულ პირსახოცს).

ანტონიო. სუნი მინდა ვიფიხოსო.
რიტა. სუნი?
ანტონიო. წყლისა და საპნის სუნი. და კიდევ ტალკის, როცა თქვენ ტალკს შეიფრქვებთ. იგი ამ ქუჭრულნიდან მოძვრება და მიფრინავს მიედ ჩიხში... მეც ვდაგვარ და ვუყურებ თეთრ ქულებს, როგორ მიიწვევენ ცისკენ და როგორ მთლად თეთრდებიან მზეზე მოხედრისას.

რიტა. ათ თურმე რისთვის მოღიბათ ყოველდღე.
ანტონიო. მარტო მაგისთვის არა.
რიტა. არის კიდევ რაიმე მიზეზი?
ანტონიო. (თავს აბიჯებს). ხვალ მე თქვენ ვარდების თაიფულს მოგარამეყო.
რიტა. ვამლობობ.

ანტონიო. მისი ვარდებს კომპოზ ვარდებს. ასე იმიტომ
 ეძახიბო, რომ ისინი ძალზე წაგვანან ნორჩი კომპოზის
 თავებს, და აქვთ ბევრი ბევრი ფურცელი, რომელიც თან-
 დროითი პატარავდებიან და შუაგულში სულ ერთი ცი-
 ქნები ხდებიან.
 რიტა. სურნელოვანი?

ანტონიო. მერე როგორი ცველითი ლამაზია და ისეთი სუ-
 რული აქვს, კაცს ზოგჯერ მისი სუნი თავს ატყობს. ამი-
 ტოვია, რომ ნებაყოფილი ქალებს ჩუქნიან მათ.

რიტა. თავი რამ ატყობდით, არა?

ანტონიო. დღებშია დაგვიფარავს ეს ძველი ჩვეულება ჩვენს
 ქალაქში. ქალი, რომელიც თავისი შეუცარებულისაგან მი-
 სის ვარდებს მიიღებს — ქორთა უნდა იყოს და ახალდა-
 რიელი — აცლის მათ ფურცლებს და აგროვებს დიდ ტა-
 ზში, რომელიც ყინვასათი წყლითაა სავსე ტაბო
 შთელი ღამე აივანზე უდგას, დღითი კი ამ სურნელოვან
 წყლით იბანს ხელს, პირს, მხრებს და ყველაფერს, რაც
 უნდა. ასეთი რამ ხდება მხოლოდ გზაფხულზე, როცა მი-
 სის ვარდები ყვავიან.

რიტა. როგორი პოეტური ამბავია, ყველა ნებაყოფილი პოეტია,
 ნებაყოფილი პოეტი კი — სამყარო პოეტი!

ანტონიო. თქვენ საიდან ბრძანდებით?

რიტა. მე ფლორენციელი ვარ.

ანტონიო. ფლორენცია... რა მშენებელი ქალაქია!

რიტა. ხარ ნამყოფი?

ანტონიო. არა, მაგრამ ჩემმა ბიძაშვილმა გოგომ გაატარა იქ
 თაღობის თვე და დაბრუნებისას მჩვენს ქალაქის ხედების
 ფერადი ფოტოების შთელი დასტა. ფლორენციაში უნდა
 გაველო მეც სამხედრო სამსახური, მაგრამ ექიმებმა უვარ-
 გისად მიმიჩინეს.

რიტა. რა იყოფილი თქვენ, მაინცდამაინც ფლორენციაში ვაგაზა-
 რინდნენ?

ანტონიო. ეს იყო ჩემი ოცნება. რამდენჯერ მოთქვამს ჩემი
 თავისთვის: როცა ვაწივადნენ, თავს მოვიყვანო და ფლო-
 რენციაში გავაწივებინებო თავს-მეტიკი, ვატირანდი კიდევაც
 ჩემსას, რადაც ბიძაჩემი, რომელიც ფედრდებოდა...

რიტა. (ხედავს, რომ არაფერი ხეირი ამ საუბარში არაა, და გა-
 დაწვევებს, ხარს პირდაპირ რქამის სტატუს ხელი — ან-
 ტონიოს სინამდვილესთან აბიუგებს).
 მაპატიეთ, მაგრამ კარები უნდა დავეკრო. უხერხულია ასე
 აივანზე უცხო კაცთან საუბარი.

ანტონიო. რასან ასეა, წყადი.

რიტა. (ხანმოკლე პაუზის შემდეგ, იღებს იმედაცარებელი ქა-
 ლის საცხა) წახელა გინდა?

ანტონიო. თქვენ არა თქვით, უხერხულია აქ დასარაკიო?

რიტა. აქ მარტოვე უხერხულია.

ანტონიო. ახა სად?

რიტა. (გეჭურვს, რომ ანტონიოს სიმბაღულ როგორმე დასძლიოს).
 შინ. არ შემიხებალ?

ანტონიო. შინ?

რიტა. სსს. ჩუმაღ ილაპარაკე! ჩემთან.

ანტონიო. შენთან?

რიტა. (ტონით, რომელიც შეკამათების ნებს არ იძლევა) რვა
 საფხური კვირით. შეხვალ თუ არა სადარბაზოში, პირვე-
 ლივე კარი ხელმარცხნივ. არ დარეყო, მე თვითონ ვავალბ.
 ანტონიო შეხვდითი აგრომობინებს ქალს, ვაივავო, და ქრება:
 რიტა კი ამსობაში კეტებს აივანის კარს და ჩამოუშვებს
 თორი მთებზე ფარდას, რომელიც თუმცა სინათლეს ატარებს,
 მაგრამ რომლის იქით შეუძლებელია დანახვა, რა ხდება სა-
 ხლში. მერე სწრაფად ჩარბის კიბეზე, მიდის ოთახის მარ-
 ხენა ყველაში დატანებული კარისკენ. აღებს ბოქლომს.
 კარებს მიხერხულს ტოვებს და ელოდება. მცირე ხნის შე-
 მდედ კარი აღება და ღია კარში თანდათან წამოიპრობება
 ანტონიო — ჭერ წელამდე, მერე კი შთელი სხეულით.

ანტონიო. (პირსხეულად). აი, მეც მოვედი.

რიტა. შემოდი.

ანტონიო ემორჩილება. რიტა კარს ჩაკეტავს.

ანტონიო. (ცდილობს დასძლიოს მღელვარება). მინდოდა, ამქვეყნაში
 ლითი მომეტანა ვარდები...

რიტა. რა გვიქა?

ანტონიო. ანტონიო. დღეს ათი მისია, ოცდათოთხმეტი დღის
 შემდეგ ჩემი დაზავების დღეა!

რიტა. წინასწარ გილოცავ.

ანტონიო. ვამადლობო.

რიტა. დარწმუნებული ვარ, თავიულს პირველივე შემხედრის არ
 მიარბევს.

ანტონიო. შენ სხვა საქმა?

რიტა. ვამეგ, ანტონიო. მე სხვა გამოსავალი არა მაქვს... შემე-
 ლის, არაფრის გულსთვის არ ვაგაკეთებდი იმას, რასაც
 ვაკეთებო. ფული ვაქვს?

ანტონიო. ვარდების საყრილი?

რიტა. რა ვარდი, რის ვარდი (მოითინებთ უნისს). რატომ პირვე-
 თაველის მოძღვანს! გინდა მეარაშოი ხომ მართალია? მე-
 რედა, ჩისთვის ვარშობიან ქალს? გვერდით რომ მიუწვევს,
 დღესათი ნათელი ამბავია. მოდა, ჩანან ასეა, უნდა რ ვარ-
 გათ დროს, მოიტა ფული და დაწეი ჩემთან.

ანტონიო რედასმეულია ქალს ხეში გულახდობლივო.
 აღებს ვამოღუნებულო.

ნუ მოგივა გული. უხეშად გამოივიდა; არ უნდა მეოქვა
 ასე... ისეთი უხეშდება დამატდა თავს, ისეთი უხეშ-
 რები მულმოყარები გვევდრები: დაწეი ჩემთან და მომეყო
 ცოტა ფული!

ანტონიო აღებს.
 დამიჭერე, პრისტიტუტა არა ვარ, მე ამ საქმეს არ ვეწევი.
 შენ პირველი ხარ, ანტონიო.

ანტონიო. (თვალის დააქვეტებს). ქალიშვილი ხარ?

რიტა. საიდან მოიტანე შენ პირველი ხარ ქმრის შემდეგ...
 სხვათა შორის, ჩემი ცხოვრება შენ არ გეგება, გამოიჩინე
 დღესულაფერსა. მომეცი ცოტა ფული.

ანტონიო. მო მაგრან... რამდენი?

რიტა. საიდან უნდა ვიკიდებ... მე ამ საქმისა არაფერი გამებე-
 რა, მე მიიხრება... ათიათხი ღირია.

ანტონიო. (რომლის სიმბაღულე დასძლია სამართლიანობის
 გრძნობის შელახვამ). ნა ვითა რომაი შენ ვაიწყუდება, რომ ეს
 კრისტაღლის რაიონია...

რიტა. (თავისზე დგას). შენ კიდევ ვაიწყუდება, რომ პირველი
 ხარ!

ანტონიო. (ღონე აღარა აქვს, ვაგულოს ცთუნებას). ვახაგე-
 ბია, ასეთი რამ უკვილად არ შეგხდება კაცს... ნაქვს ათი-
 ათასი.

რიტა. ვაიაღედ.

ანტონიო. ჭერ შენ.

რიტა. მე რა, ხალხის მოვისინა და ვაგადა (ნელა შემობრუნ-
 და. ქაბეტი მუხრით ამხნევენს და თითქმის ხუმროს დაძებნა-
 რეო, ხელებს ჩამოუშვებს ტანის დასწერვო, ისე რომ ხალხით
 თვითონ ვაგაიხნება). გინდა?

ანტონიო. (ხდის ხალხის, წამით ტკბება მისი ლამაზი, თლილი
 მხრებით, ნახად მიუერნობა მარცხენა ლოყას და სიმოყ-
 ნებისაგან თვალბს ვადაზახავს). ჩამსილამაღებ ხარ...

რიტა. (სწრაფად ვაგორდება, დასწყდება იატაკზე ხალხის და
 ქაბეტის წინ ჩერდება, შემკრთალი და თან მოუთმენლო-
 ბით აღსაეს). ახა, რას დამეგრხარ ლენინი? არე ვაიო.
 ხელო, ადრე გამოიხრავო. კე, სანამ ვადამოუტრებია.

ანტონიო. (ყველაფერზე თანახმა). მე მარტო პალტებს მო-
 ვიხნის და ჰოკავ ვაიხიბა და საყულის შევიხნის... (სწრა-
 ფად იტყობს პალტებზე ხელს).

რიტა. (სტროფულად შემოვობებული). ვაანეშ თავი.

ანტონიო. (სირსცილისაგან წამოქარბებული). ვაანებო
 თავი? პალტებს?

რიტა. აიქავას.

ანტონიო. საქმე ის არის, რომ ნამეტანი ცხელა დღეს...

რიტა. არა, რა თქმა უნდა, შენ შეგიძლია გაიხალო ყველაფე-
 რი, რაც გინდა, ოღონდ მერე.

ანტონიო. მერე?

ჩიბა. მერე, ფულს რომ მომცემ.

ანტონიო. (გვირგვინით პოულობს სიტყვებს). არ მენდობი?
ჩიბა. ზომ ავიხენი, არასდროს მკითვებია ასეთი საქმე-მეთი მე მოიხრის, საფასურს წინდაწინ ოდენობა ახეც კარს, კაც-მარა რომ თქვას, შენ როგორ ფიქრობ? ჩემთვისაც უყვესია-და შენთვისაც. სასოწარკვეთილებში ვარ ჩაქარდნილი, ისე მჭირდება ფული. ამაზე თუ არ მექნება საფიქრალი, უფრო კარგად მოვიადრინებ, როცა შენ წახალ მერე, როცა ჩვენ ჩვენს საქმეს მოაჩვენებ, იროვეს შეგვედლება ჩავთვალოთ; ვიოიმე ნაწილადღად გვაყვარებდნენ ერთმანეთი.

ანტონიო. (რომლებსაც გაგზავნა ჩიტის სიტყვად, იღებდა და საფულს იღებს). დიახ, სწორია ხარ, სწორია (იღებს ბაბკის კრებსელს—ათიასი ლრს და უწოდებს).

ჩიბა. (მღუღინებისგან ნიგაბი უთხასებს და ხმაში სრულ-ძირველი ბუბუტუტებს). მაღალი... (თუცა ეს მაღალია ეკო თახაზედა ელვაბეტი მორაბობასთან, რომელიც იგი ფულს მალავს ლფფი, მერე ხელზე უდევს მატახიხის და გაიადრულა ექნება თავისეც). წავიდეთ.

ანტონიო. ხალ?

ჩიბა. (დაწახვევს კიბისქვეშა ნიშს). იქით. წამოდი, მო! (ფარად რომ მიუხალოვდება, გაჩერდება, შემტრიალებდა თოხნ-მოცდათი გარდესით ისე, რომ ახტონისი პირისპირ აღწინა; დედა, ტრაგიკულად შესცქერის შიგ თვალგემში ფართოდ გახეული თვალით, მერე მუხლზე ეცემა მის ღიბ და აქვი-თიხდება). მთლიან საზოადარი არსება გათასხარებული მაგამ ჩემზე საბავალია ჩემი იღბალი, ჩემი დაწვევარი ბედსეყვარა ჩემი უფუდბართი ცხოვრება და რა შემოიღია მეტი! აღარ აღარ!

ანტონიო. (სემტბარს) რა მოხდა?

ჩიბა. (წელში თოხად იხრება, ისე რომ ლამის სახით შეუხოს, და შვილებს უშენს იატაკს). რატომ? რატომ? რატომ?

ანტონიო. დაწუნარდი...

ჩიბა. რატომბა ასე დაუდღობელი ხელნეწერის ქარი—შემო-ვევრება უცებ სახლში და—გრანდც ერთი დღე არ გეც-სიბერის ბედნიერად! მუყავ ქარი—ახალგაზრდა, დლიხ-ერი, ვუყავარ... შემოიჭრა დამით ქარი და წაშორება მისი თავი. შებნდებ (სწრაფად გადასწევს ფრადს, და ახტონისი ლოგინზე დასვენებულია ახალგაზრდა მამაკაცის სხეული ერთადერთი სახთელი, რომელიც მომტრის კომოდის ამარა-რილის სახეარებზე ბუბუტავს, ჭაბჭიბის მცდრად, ცვილსფერი სახეს კიდევ უფრო ვამჭირებავს აჩხის; გულზე დაკრფულ ხელებს ყვავილებს გაქვეული თავიდან უქრავს, ამ პირ-ქმული სარეცელის შემეფრე ანტონიო გახევეული დგას; სა-კლავი თვალბს არ უჯერის, და კარგა ხახი ვაღის, სახამა გონს მოეგვიბდეს).

ანტონიო. (ბოლოს უბრუნდება მუცეკველების უნარი). კი მაგ-რამ რას აკეთებს ეს ტიპი იქ?

ჩიბა. პირველის, სულ არაფერს, აღარაფერს გაკეთება აღარ შეუძლია დღიდან მარს, ცრემლი ახარობს, ისე გამოიმოთხა დღის საღამოს, აღარ შემოიღია მეტი, ყოველ დღით ვიბ-ტერიო თავი იმაზე, როგორ ვუწოვო ლუკა პერი სამ უსუ-სურ ბავშუს... სამ ბავშუს, გემის? კვირად გაუძლიო გულმა ამდენს და გასცლი შენ კი მეციხოვნე, რას აკეთებდა, იგი აკეთებს იმას, რის გაკეთებაც აიძულებს შენისთანა არაზნებ-მა, შენისთანაზე, რომლებიც ქარს ატანენ ათიასიხონი ლი-რას, რათა იყიდონ დარბი-დტკავთა პატონისარ ცოლები, იმის ნაცვალად, რომ დიდსეუფიდან ხელი მოეგზრონ მათს ქმრებს. არა, იგი არაფერს არ აკეთებს, მას თვითონ გაუყე-თეს ეს უველივარი, გაკეთებს მისგან განსვენებული მამა, განსვენებული მეუღლე, განსვენებული მოსამსახურე, განს-ვენებული მუშა, განსვენებული თაღლითი, განსვენებული უსაქმური, განსვენებული, რომელმაც სიცოცხლეში ყველას თავი მოაჭარბა, კმაყოფილი ხარ ახლა? (მოულოდნელ და-ცინებით ჩააწლებს ხელს ანტონიოს და საწოლისაგან ექაჩება). ფული გაბაზილი გაქვს, ესე იგი უფლებაც გაქვს, გაინადღე შენი და წადი ახლავე.

ანტონიო. (ძალად გამოსტკვებს ხელს და უნაწ-უნაწ ნაწილად უთქვენ რა, დაშინი? მის სიახლოვეს?

ჩიბა. რატომ არა ვითომ? ზომ არ გემოწა მომავადების, ქუ-ჩაზი რომ გხვდებია, თვალბით გზირკავენ და თვითონ გარდულად სიყვლილში შენ გდებენ ბრალს! მამ რაადღ უნდა გემოწადეს იმის, ვხაკ დღიდან ბრალის დადებაც აღარ მაძლავს!

ანტონიო. (სულს სიღრმეში შეურაცხყოფილია ჩიტას იადი სიცილიოტური დემგოგით და პოულობს თავის თავში აღშფოთების ძალას). მოიხსინეთ ერთი, რას გადაგვედებოთ კი ვიფხე? კი ადელი? ამ დილით, ვერვარების რიკი არ ჩა-ქრამა შემოპირაჩი ამ დაქვეულ ჩინოზ... მოიხსინეთ, თქვენ-ე-რად კვიათა უჯლის ჩენი გაკრებება ვაკვს ამ ქვეანა-ზე, მე რომ ჩამოვირეგო ახლა, რაც ჩემს სახლში ხდება, სა-ნამ ამბავს დაავარდუნებ, აღმაბა გაქვადარავება მოსწ-რებით. რა მესაქნება ქუჩაში მოსიერე, მომავადებებონა, მათს, თუკუნებო? და პრადლებებონა? ნახევიარ მსოფლიო უშეშევიარა, მინაწილე ვარ თქვენი მწუნარების—და გამო-შვით ახლა.

ჩიბა. ახე; კარებო.

ანტონიო. მერე თათათის მორს?

ჩიბა. (გამებრბით დაიკავებს ქალს მყერდზე), აქა მაქვს (ამის მერე იღებს ფულს ლიფიდან და ცხედარს ზურგკვეშ ამოუ-ღებს), ახლა კი აი, აკერადა და თუ მაგარი ბიჭი ხარ, თვითონ აიღე.

ანტონიო. ლმერთო მამაო, იყავ ნება შენი! (მერე ქალსკენ შემობრუნდება და უხეში ტონით), კარგად მეყოფეთ. (აღებს კარს და სწრაფად ვაღის).

ჩიბა. გზა დამოლოცინა, ილიტო! (გამოაღებს კომოდის უქ-რას, იღებს ასანთსა და სივარტეს, ერთს თავისთვის მოკე-რდება, მეორეს ჩრდილფუსათვის—თავისი განსვენებული მეუღლისათვის, რომელიც ამასიბაში საწოლზე წამოჭდარა და თავისებს იფშენებს).

როლოდუ. (წვევა არახალბეო სიმოვნებით, ვიღვე რიტა, წარბაზბული ვინაილიც კმაყოფილი, ღრმა ნაფაგებს რომ ურტყამას მერე ხელს კიდებს ცოლს და ეცლიობს მყერდში ჩაივრას), ჩემო ბებეჭერო...

ჩიბა. ფისი, დავა... (მომგებობა შესავალი კარისაგან, რამ-დენიმე წამი უფრს უდგას, რის მერეც კარს ვაღებს და გა-რეთ იკრებდა, ისე კეტავს; სწრაფად აიბრებს კიბეს და აიბნის კარებს შეაღებს იმდენზე, რომ შიგ თავის გამოყოფა და ჩიხის დახვეწვა შეძლოს). მეზობელი ოთახიდან გამოდის და კიბის ზემოთ, ბაქნის მარყ-ვენა მხარეს მოგზაობება ასე სამოციოდე წლის მამაკაცი მოღუსტოლი ცივი ავადმყოფური სახით, ოღონდ მაგარი და კარგა აგებულებისა, აციო ცისფერი უსახლოვანი მისიერი, თვალში გვეყვამ მოჭირბული წიწილი ფერის ძელი აიბე-ბო, ისინი იმაგრებენ მუხლზე და უკან დაკრებულ შარავს, რომელიც ოღსციე შევი უნდა ყოფილიყო. მამაკაცი საშუა-ლო ტინასა, მაგრამ გვერდიდან ძალზე მალავ გამოიყუ-რება ცილინების წყალიბით, რომელიც ცხელებზე ჩამოუ-ხატავს, თავი მეტისმეტად დრისკულად უქრავს—თითქმის დღებებდა, რაც სიკრატად შეიფერება ამ თავსამკულას, ამდენს რომ ავადლებულებს შიგ პატრონს. აფსტონი მუს-კარბილო—ესაა მისი სახელი და გვიარ მდებარედ მი-ლის, ღვირს ბაქნის წყალს ვედრებო, იღებს მერე ვედრისა და დღეს და მომგზობება კარბისაგან, საიდანაც ეს-ეს იყო მოგველანა.

ჩიბა. (თვალს მიმოავლებს ჩიხს და ეტყავს აიბნის კარს). კვა-ლი აღარ ჩანს მისი: როგორც იქნა, დაღწრა თავი წაუშე-დაც, აფსტონიო, უკაცრავად... (იღებს ტალკინ ქალს და აწვდის). ტალკი გამოიავდა, დღი კილოფი თქვენიან დეცს, მაინაზე. (ავსტონი მალა სწებს მარკვენს და ნიკაბით აიბნენს, რა უქნას ქალს; რიტა კილს ილიაში ამოუღებს აფსტონის, და ისიც მდებარედ, მოწყვეტილი ვველუფრს ქვეყნად, გარდა ამ ქალის, ედეროსი და დოქისა, შედის ზემო ოთახში, შესავალ კართან ისმის კაცენი).

რ ი ბ ა . (შეუთხოველია, კიბუხლობს ზემოდან) რიბელი ხარ?
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . (ქარს გადაღობდა). შინაური ვარ, თქვენანი. გამო-
 დეო.
 რ ი ბ ა . (სწრაფად მიდის კართან, როდოლფი კი აქრობს სიგა-
 რეტს, ნამწეს ლიბის ქვემოთ მალავს, წყება და ისევ მოიპო-
 ვდარუნებს თავს). რა გნებავთ?
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . გამოდეთ ერთი წუთით.
 რ ი ბ ა . კი მაგრამ, არ უნდა ვიყოდე, ვის უღებთ კარს?
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . მე ვარ ისევ.
 რ ი ბ ა . სახელი, სახელი და გვარი, საქმიანობა. „მე ვარ ისევ“
 არაფერს ნიშნავს.
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . თქვენ მარტო მაშინ აღებთ კარს, როცა ათათახი
 ღირა უნდა ჩაიხიზოთ, არა? ხოლო როცა უნდა დააბრუნოთ
 ფული, ან საქმიანობა ეწვეოთ, კიბუხლობს, ხომ?
 რ ი ბ ა . (გაღებს კარს და ანტონიოს პირისპირ აღმოჩნდება). ნე-
 თუ ვერ ხედავ, რა დღეში ვარ? ვგიჟებები ადამიანი. — რა-
 ტომ არ გინდა გავიკო ეს?
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . შევიღვარ თქვენს მდგომარეობაში, პირდაპირ გუ-
 ლი ჩამწვევთა თქვენმა უბედურებამ, მაგრამ რატომ უნდა
 დავაყრგო მე ამისთვის ათათახი ღირა?
 რ ი ბ ა . შენ სკოტუ ქენი ამით.
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . მე არ ისეთი მდიდარი ვარ, საქველმოქმედო მიზ-
 ნით ათათახი ღირის გაღება შემეძლოს.
 რ ი ბ ა . ღლიგნო გოჩისთვის ხომ შეგიძლია გაიღო. შე უსირ-
 ცხელია კურო, შე!
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . ეს ჩემს განმარტობის მანიც წაადგინა რაღაცა-
 თი, (საყვ დღითი, ცარული ვეღარი და ტალყინი კოლო-
 ფით ხელში მოჭრე ოთახიდან გამოდის აგოსტინო, გაიცილს
 ტერიტორიად ხელს და უსმენს).
 რ ი ბ ა . სად დგეს ფული, შენთვის ცნობილია. მშობარა თუ არა
 ხარ, შეგიძლია გაიღო ხელი და აიღო (დროს აძლევს, წმინ-
 დაღირის ეს შესაძლებლობა, როცა დაწერუნდება, რომ ანტონ-
 იოს შიდადა მისი ჩივიის შესასრულებლად, დამწვარზე მდე-
 ლარეს უსმას). ცხედარი გერ არ გაციებოდა.
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . (დაფრთხება). არ შეგიძლია თქვენ თვითონ გადა-
 უთო ბეღო? (უტარდება მოაკეთეს ციონდრის კაცს, საყ-
 თარი ღირისთვის გრძნობით აღსაყვ რომ ეგუება ციხეზე, ამ
 შესაძლებლად იფიქრის ხილვით და მასვე მომტარებელი ფატა-
 ლის მხრით მოვადიდებელი ანტონო მოქმედებულადა უღი-
 მის ადგილდინს და მოწინებთ უპირის მოქმედებს).
 (აგოსტინო ჩაივლის ციხეს და ჩერდება)
 (წამოხარ დაბნეულობის შემდეგ ისევ დაუბრუნდება სითამამე
 და შესივლებს ციონდრიან კაცს) — ვლანუყვებს, მასა და რი-
 ბას შორის ჩამოვარდნილ უთანხმოებაში მსაყვლობა დაკის-
 რის). თქვენ იქნებ არ იყოთ საქმის სპონსორი...
 აგოსტინო ნელა უძენებს თავს და ორბაზოვნად უღიბის, თითო-
 ქის სურს ახალგაზრდას შეაგონოს, რომ ეკუთვრ არ ეპარება
 თავის წინასწარმეტყველურ უნარში.
 ციონდრი ღირით სამ დღეს გააქვს მე თავი...
 ათათახი ორ-სამეგრე ისევ ნელა გაუქვან-გამოქვანდება.
 ათათახი ღირით ოქახი შეიძლება არჩიონ...
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . (წამით ჩაიფრებება, ოკმუნება, მერე აღუშვო-
 ველი ხიბით). ეს კეთილია და ბოროტის ბრძოლა, დამის გუ-
 შავის გაუმადლონი სიხარბის უღმობილო გამარჯვება სამარტო-
 ანობის. დადგება დღე, როცა მზე სიხარბისა გაუფრტავს
 თავისი სიხარბით შებენილ ფრადას და ბოლოს მოედებს სიხ-
 რადეს, გარს რომ გარტავა.
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . (მოხუც დაბნეული). დიას... მაგრამ...
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . (ხელს ჰკიდებს ანტონიოს და ისე მიაცილებს გა-
 სასყვლებს, რომ პირის გატრასასაც არ აცდის). კეთილისა
 და ბოროტის ბრძოლა...
 ა ნ ტ ო ნ ი ო . შესმის, მაგრამ ხომ...
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . დადგება დღე... ნახავდის, ძამიკო (ჩედ სკვირ-
 წინ მიუხერხებს კარს ანტონიოს, რომემაყ ვერც კი შეაჩინა,
 რაჯარ აღმოჩნდა ზღურბლს გადაღმა). ისიც ახე,
 რ ი ბ ა . ეს ტიპი მომარუნდება.
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . ვაი, ერთი გაუადრებეს ყველა კიბიან გაღაუ-
 შედეს, დავკეთებ კარს, მერე კი, მიშველიყო რომ აღრიალებდა,

მე თვითონ ვუშველი მაგ წუწუნავა ტარს წამოდომიან...
 სასწრაფოდღეც მე თვითონ მივარტე.
 რ ო დ ო ლ ფ ო . რა გინდა, გააბარებო ციონდრისა.
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . როდოლფო, ძვირფასო, ჩვენი მამები, ჩვენი პაე-
 ბი, პეტრებო და კიდევ უფრო შორეული წინაპრებო...
 რ ო დ ო ლ ფ ო . მაიხი, განაგრძეთ...
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . ვეიხი მიდა ვთქვა, რომ ეს შლავა (უჩვენებს ცი-
 ლნდრის) საყვუნების მამოდელ მარტოვანად თავის თავს; იგი
 თავის დაწინაურებას ასრულებს დღეს, და საქმე მამისა
 ღდა, როცა ატომური საყვუნე ადამიანთათვის შორეულ მოკო-
 ნებად იქცევა.
 რ ო დ ო ლ ფ ო . როგორ ფიქრობ, პირველი ნივით, რომელსაც
 მთავარულ ან მასსულ მიტანეს, ციონდრი იქნება?
 ა გ ო ს ტ ო ნ ი ო . პირველ — არა. ციონდრი არ იწებენ, ცილი-
 დრად აღმდინ. კაცმა რომ თქვას, ჩვენ არც კი ვციტო, რო-
 გარ მოყვარე მამინდელი ხელმძღვანელებს და გასაყვარო ნივით
 გამოგონებებს, როცა მან თავისი პროექტი წარუდგინა.
 „თქვენო უღიბებულებოებო, კეთილ ნებთ და დახედეთ ან
 ნახატს...“ — „რა არის ეს, პაროკო?“ — „არაფიარ შემოხვევაში,
 თქვენო უღიბებულებოებო“. — „კვება?“ — „არც კვება, თქვენო
 უღიბებულებოებო“. — „ესე იგი, მლი?“ — „და, ვარ გამოცდილი
 თქვენო უღიბებულებოებო“. რა უნდა ამას უფარაჟი, მმართ...
 ვებობ ყველა დროში ცოტა მისემ-მამიდელ არაფრებზე, „რა-
 ხან ასეა, თვითონ ბრძანე, რა განდებს მოწყობილობა, ნუ
 მაყარვებებს დრის ტყუილებულობად“. — „თქვენო უღიბებუ-
 ლებოებო, ეს შლავა...“ — „მტრე მე მომტარებ უღაბო უწრე
 მოყარი სადმე, რომ მე ხელმწიფე კი არა ვარ მარტო, არამედ
 შექმუდა ვარ დაევიარე კედან, მასხარაჟი...“ — „დამწივლით,
 თქვენო უღიბებულებოებო, ეს არის შლავა, რომელსაც განსაყ-
 ვდღის ვამს შეუძლია ისინას თქვენო უღიბებულებისის ტა-
 ბი — არასდროს არ იცი კაცმა უნდა ითქვას, რომ ამ შლავის
 ძამოდინდების მხოლოდ განსყვარული ადამიანის დახედვ
 მამილი ფასს, უწინაურები არ ჩათვლიან მას მათთვის სასაყ-
 ვრის თავსმყუდალად, და მის ტარებზე კი არ იტყვიან მარტო
 უარს, არც კი მოიხიზნებთ თავზე, თქვენო უღიბებულებოებო,
 ეს შლავა, ციონდრის ფრამისა, შეიძლება ვამს მინისტრებს
 თავებს უნაგობს; კონსოლიუმზე მიწვეული ლოქიორები დაი-
 ხურებენ მას; შეძლებული საქმიანობი და მათი ახლობლები
 მოყვყვიან ვყარსწერის ვამს მითი სიტყვობას, რათა ყველას
 დაანახონ, რომ კორწინება სერიოზული საქმეა; უსილოდროდ
 ვარ გამართება ვერც ერთი დუღული; წარჩინებული გყარის
 განხებებს, თუ პროცესიში ციონდრიანები ვერ დაინახა,
 მამილი არასდროს არ ჩათვლიან ბრწყინებულ ვაცვენებაზე; თქვე-
 ნი უღიბებულებისის ქარი ორგერ კიონდრება, თუკი მემო-
 რებს ციონდრის დაეპარება, და იგი თავჯერს დასცემს და
 დატებს მტერს“. მოუღედ, ძვირფასო როდოლფო, ეს თავ-
 სამყარული ერთხარადადა მარადოლფო და სასყვარული მოქმედ-
 და უყოლდ იყახს, რომელსაც ცუდად მიხლის საქმიანობი, შეი
 დეების მილოდინი საყვუნე უსათოლდ უნდა ეიდროს ერთი
 სხვიო შლავა მანიც — ვინ იციის, რადეს დასყარდება, თვალის
 ჩინივით ვუფროზობლები მე ჩემს ციონდრს და არასდროს
 ვიზორებს, რადგან არაფრებულ ვუნდინარე ვარტებებთან, გამო-
 უსცხდება, მაგალითად, შლავა დღეს არ აღგვარებს ოსობლი-
 იანი საქმიანობისთვის. მე ვიხურავ კიონდრის და ვუბნებო:
 „გეთავადა, საწმუხლოდ, ხერდა და ამოინდა, იქნებ ღდას დროს
 შემოგყვაროთ“. იგი პასუხობს: „ნუ ინებებთ შეწუხებას...“
 ხედინერ ქრისტეობას გისტრევეთ... ქრისტე აღხდა...“ — და
 მიღის. იგივე სიტყვებიც რომ ვთქვა, თუ თავზე ხინჯადა ქაქილ
 და რაღაც აგვყარი მებურება, იგი დახეილი სიყვით კი არ
 მიხვედებს მარტო, ერთ-ორს შემოყვრთხებს კიდევაც გულში...
 როცა სახლის პატრონმა ჩამდინიშო თვის ბინის ქრისთვის
 მომიპოვია, ციონდრისა დიდებულად გაკეთა თავისი საქმე...
 სახლი ეკუთვნოდა ერთ უწინაურ მოხუცს, რომელც ხელმძღ-
 ვარის ნაცულად გყარს უსამად ქაღალდეზე. მაგრამ როგორც
 ყველა ბნელსა და უსწავლელს, მასაც უნდოდა, მისი შვილი
 განაღებულე ხალხში გარეულოყო, და საქმე მამის დატრიალ-
 და უეღუდა, როცა მამის მაგერე შეიღმა ინება ჩემთან მომარ-

ძანება... ეს კანონია: გაუნათლებელ მამებს განათლებული შვილები შავთი, განათლებულებს — გაუნათლებელი. მაგრამ ჩვენ არც ფეი-ფეი ხალხს დავაჩვენებთ თავს. რამდენი დავაგვიროდა?

არლოღინო. სამოცდაათი ათასი.
აგოსტინო. სამოცდაათი ათასი გვზინ გვერნდა. მასსოვს, უკუვი კიდეც: სამოცდაათი ათასი სამ დღეში — არც ისე ცტაა-მეტი. ეს-ესაა მოვიგანე თავის და გამოცვალე წაუ... ალბათ ამიტომ მომეჩვენა, რომ ახლა უკვე ათათასი ლიროი შეტი უნდა გვეწოდება.

რიტა. ათათასი თქვენმა ცოლმა წაიღო დღეს.
აგოსტინო. როგორ თუ წაიღო?
რიტა. მოხვია, შეე ავადკი და მივიცა.

აგოსტინო. კაი ამბავია, მე და ჩემმა ღმერთმა: ისე, მთლიანად მომწყობ ეს სამოცდაათი ათასი, რომ ეთხოვა, მისცემდით ალბათ, არა?

რიტა. რაღაც სასწრაფო გადასახადზე გველაპარაკებოდა.
აგოსტინო. (თავს ასწებს და ძიხის). ბეტრანა ბეტრანს ხმა სცენის ვაღდამიდან: „რა მოხდა?“ გამოიხილე ერთმანს (მოურჩენდება რატანა და როდოლფი). ასეა მუდამ: ქმარმა არაფერი არ უნდა იცოდეს. ეს ქალი არ შეერეოდია, ან რა და მტერია ჩემი. (უძახის). ბეტრანა! (ბეჭუნებს, რომლითაც შეაერებდა კიბე, გამოიწინდება ბეტრანა. იგი ორმოცდახუთი წლისაა, აქვს ცოცხალი ციხერი თვალები, ვერ კიდევ მიზიდულა და საყვარე ძალღმობი, რასაც ავადტურბებს ამ ტიპური მდამბურის უფული ეტსტე. ჩასაცმულზე გრომებს ხარავს, მაგრამ ეს ამბავი ნაღდურდება მისი უნარით — გემოვნებით შეარჩიოს ფერი და ნახსია სწორად ამის გამოა, რომ კამბი, რომლის ფსონსაც თვითონ იგივნებს და თვითონ... ეკრავს, მუდამ იწევს მუშაობლის შურს).

ბეტრანა. აგოსტი, შენ მებაძღვი?
აგოსტინო. რა სასწრაფო გადასახადი, რაშია საქმე?
ბეტრანა. ჩის ვადასახად?
აგოსტინო. ნუ მასხუბოთ კითხვებ კითხვით, თორემ ვიფიქრებ, რომ დროს მოსავდება ავტომ ამას.

ბეტრანა. აგოსტი, ნუთუ არ მოაქვნიდა ერთი და იგივე? ნუთუ მე და შენ ისევე დროს მოგება გვექრებოდა სამიხილ, ერთმანეთსთვის პასუხები რომ მოვიფიქროთ!
აგოსტინო. ნუ ისულებდე თავს ძაღად.
ბეტრანა. ვერაფერი გავიგე, აგოსტი, ესა და ეს, არც თავს ვისულებდე და არც არაფერი. ხომლო თუ გავიგე, რომ ამას აქეთებ შენ, პირველივე საგანს, რაც ხელში მოიხვდება, შენს გოგარაზე გატებ. რა გინდოდა გეითხა?

აგოსტინო. რა უფავი ათათასი ლირა?
ბეტრანა. მაგდობა ღმერთს, ჩვენ უკვე უველაფერი ვიცით.
აგოსტინო. ნუ თხოუხებ, გაიგო უნდა, რომ მე, შენ და ეს საწაული წაქალი საათებსა და გროშებს ვითვლით, საქრო თანა რომ შევარგოვო, დარჩენილი გვეყვს კიდევ ერთი ცთი. არა; მოდებ ახლა შენ და იხილე ვალები, ის ინას გავს, ერთი ხელთი აიღო ფული, მეორით კი გასცდე და, დათქმული დრო რომ მოვა, ჩვენ აღარ აღმოვაჩვენება საქმარისი ფული, და მთელი ამდენი წვალება წაუღი ჩავეყვებოდა.

ბეტრანა. არ გინდა მათქმენი და...
აგოსტინო. დამაცალი, ჯერ დავამთავრო... მე უკვე აღარ ვლაპარაკობ იმაზე, რომ კრედიტორები რაღაც მიწენარდენსავით და ტინის მაგარ გვიბურთავენ, მაგრამ საქმარისია ვაიბტერმო ერთი მოაჩინე, ამას მაშინვე გაიგებე დაჩარჩენები, და მაშინ საუფლორი თვალბოთა ნახავ, როგორ იღებდნენ თავის დროზე ბაქტორებს.

ბეტრანა. არავინც არ გამისტურბებია, მათქმენი ვერ. ადრე დილით დონა ფორტუნატა მოვიდა, და ის, ჩვიდმეტ ნომბრო რომ ცხვარობს. შენ გეძინა და, ეთიხა ვერ გაიგონე. ისე იყო საცოდავი შემინებული, შემზარა პირდაპირ. დონა ბეტრანა, ძვირფასო, მისხინი ღმერთი გადავახლებს სამაგიეროს. ავერ უკვე სამი დღეა, ჩემი ქმარი მშენებლობაზე ვერ მიდის: ისე ცტაყა კბილი, კედლებზე გადის... მომიხვია, როგორ ისრილა საცოდავი სამების, როგორ დამახებრია წმინდა ანასის ღმერთის წარი, კომოდის თავზე რომ ედგათ... მაგრამ ეს კიდევ არაფე-

რია. ისე გამწარებულა, უტაცია ხელი ძალაუნისთვის, მშენებლობაზე არ მუშაობს! — და ხოცავდა თორემ ცოლ-შვილს, „დონა ბეტრანა — მუებუნება ცოლი — საღი კბილი იყოს, მე თვითონ ამოვუღებო როგორც, ან თვითონ იზამდა ამას, განა მშინაა! მაგრამ ფსევი ტიპია, ფსევი აქვს ჩარჩენილი და რა უნდაო, აღარ ვიცით“. სამი ათასი ლირა მოხვია, ექიმთან მიწედა მივიყვანო.

აგოსტინო. საწაული შატეო. საშინელებაა მაგრადარბ ეს კბილის ტიპებით.
ბეტრანა. მოდა, შემწოდო გამწებობინა?
აგოსტინო. ახლა ვახსავებო...
ბეტრანა. როგორც ხედავ, ვალი კი არ გავისტურბე, გავასესხე.

აგოსტინო. მით უარისი გავაზღვბო ახლა ხმა, რომ ჩვენ ფულზე ვასესხებო, ვაცოვებული მეველები ერთმანებს განა მოვალფებო. ვინ აუხსნის მათ ამას უველფერს?
არლოღინო. თქვენ, დაიხარეთ ციხიფერს და აუხსნით.
აგოსტინო. ცილიფერს მე, გენაცაულე. ვერაფის ვავაბითურებინებ.

ბეტრანა. (ეშეება კიბეზე). ამა, ათათასი ლირის ზურდა (იღებს ფულს წინსახლის ჯიბიდან და დებს მაგიდაზე). ექვსათასი ხმა.
აგოსტინო. რაა? კი მაგრამ, შენ ხომ დონა ფორტუნატას საშათათის ასესხე?
ბეტრანა. საშინეფარი. ზუთათი ლირი ტაქსისათე.
აგოსტინო. რაა, არ მეთავდება ექიმადი საუფლორი ფხტი მორბინება?

ბეტრანა. ასეთი ტიპებით?
აგოსტინო. პირში აქვს მაგას ეს კბილები თუ ფხები?
ბეტრანა. ვერ დავუბერდი ფულს. მასაც ბევრჯერ გაუმართია ხელი ჩვენივე.

აგოსტინო. კარგი, საშათათს ზუთათი! ესე იგი, აქ უნდა იყოს ექვსსახეფარი.
ბეტრანა. მთელი ტავა კარტოფლი მოვაშაღებ, ხახვითა და პამიდორებით; ვთხოვთ ეგერ კუთხეში მზარებულს, შედოს დუშეღობი.

აგოსტინო. კიდევ ერთი პასუხი, დროს მოსავებად გამიწუნლო. რა კავშირშია ერთმანეთთან კარტოფლიანი ტავა და ოთახის ღირა?
ბეტრანა. ხანტერესოა, როგორ მოსახილდება მე კარტოფილს ხახვითა და პამიდორით, რა ოთახი ღირა რომ არა მართლა, სადილობამდე არც ისე დიდ დროა დარჩენილი (სწრაფად ათვლის კიბეს და გადის მარჯვენა კართი).

აგოსტინო. მამ ასე, აქ არის ექვსათასი ასი...
არლოღინო. ესეც დედნადილი ათათასი (დებს მაგიდაზე ბანკის კრედიტს, რომელიც რიტამ ანტონისისგან მიიღო).
რიტა. სამოცდაათი ჩემთანაა.
აგოსტინო. სადა გაქვო შენახული?
რიტა. (მიუთითებს კომოდზე). იქ.
აგოსტინო. უფროხილად იყავით.
რიტა. (იღებს ჯრბინად ფულს და უჩვენებს). აი, ისიც, დღეში სამ-ოთხჯერ მაინც ვთვლი, და ძილის წინაც.

არლოღინო. (გადასცემს რიტას ბოლო ათათასის ლირას). გამომართო.

რიტა. (ივლის) და დათილეს მაგიადაე აწყოთს). ააო, ოცი, ოც, ოცდაათი... უდათოუმეტი, ორმოცი, ორმოცი, ორმოცი... ორმოცი... ექვსი, ორმოცდაშვიდი, ორმოცდარვა, ორმოცდაცხრა, ორმოცდაათი... სამოცი (დაწანებუნი ექვსითა, რომელიც როდოლფომ მიიღო). ამინდა სამოცდაათი იქნება. იმითი კი, რაც დღემოდელი ათათასიდანა დარჩენილი — სამოცდაათსტურბითის ასი. (მარჯვენა კარტში გამოიწინდება ბეტრანა, ხელში უჭარბა მართა სპილენძის ტავა, საყვე კარტოფლით, ხახვითა და პამიდორებით: ბისტრეული დაჭრილია, არეული, და მწყავა ავლავა).

ბეტრანა. (გამოდის აივანზე და ეძახის). მიქელე მიქე! რას აკეთებ?
ბეტრანა. (მიქელეს ხმა სცენის ვაღდამიდან) „არაფერი“
აგოსტინო. ამ ჩიხში უველანი ერთი საქმით არიან დავალებულნი.
ბეტრანა. (მიქელეს). კი ნუ მორბინებ... თუ იცი, დონ ვინჩენცო

დუქნაშია? მიქელს ხმა ისევ სცენის გადამიდან, მაგრამ უკვე ახლოს: „კი, კი, დონა კონრეტა ექა“.

(მიქელამ ამოიარა ჩიხის საუბურები, გაუსწორდა თვალი და დგას ახლა ბეტინას წინ.)

მიქელე. რას დამაულებთ ახლა, დონა ბები?
ბეტინა. (დანახევებს ტაფას.) ჩვეულებრივი სათხოვარი...
მიქელე. თორემ? მიგაჩინებ?
ბეტინა. დიდღე პირველში კი არა, დონ ორაციოსთან მიღი, ჩიხის ბოლოში.

მიქელე. ბატონი ბრძანდები! (ლღვს ტაფას და ვაღს).
ბეტინა. ნახევარ საათში მაიახოს...
(მიქელეს ხმა სცენის გადამიდან) „კარგი!“
(უთხარა დონ ორაციოს) ნუ ეფრებება, ვალში არ დაეკრები.
(მიქელეს ხმა უკვე შორიდან) „კარგი, სიონია!“
(შეუღოს და ეშვება კიბეზე). ესე ფიკ, ჰკმის საქმე მოგვარდა. ყულის ჩასაკოლოწინებულად კიდევ განასარები სასამართო მაქვს საყიად.

როდოღოფო. ამასობაში ჩვენ ფული დავთვალეთ. სამი დღისთვის ცუდი დღეები როდია, აწიფ თუ ასე წავიდა საქმე, მე შვილია, რაც ჩვენ ვკვირდებმა, იმას ერთ კვირაზე ადრეც მოვარკოვებთ.

რიტა. (ფულს ისევ კომოდოს უკრამი ინახავს). ღმერთმა ქვანს თორემ ისე მკვამერებს საქმე, შეიძლება ავფრინო.

აგოსტინო. ძვირფასო სიონია, თქვენ ისეთი მოხერხებულობა და სულიერი სიმტკიცე გამოიჩინეთ, ნამდვილად დიდი არტისტის სავსებარს, არადა, თუ ოკუპაციონისტები წოლის მანძილზე რადანაირ არტისტს არ ჩაუვლია ჩემს თვალში— დიდა და პატარას, პატრონასა თუ უპაციონოსს.

რიტა. ლანარჯია ადამიანებზე, რომლებსავე პირველად ვხვდები კიბეებზე, რომლებსაც მართო ის ერთი ამბავი აქეთ ტვინში ჩაქედლავს... თანაც, თუ არეულ ქვეყანაში, თავისუფლად შეიძლება გამოტოვოს მათში რომელიმე სექსუალური მანიავი ან დამნაშავე... კი ბატონო, არაან ბრავიუებიც! — ჩაიქვევებ ხელს ის თავი ათიანას ღირსზე და რაიად მოვიგინებ, მიღანი იმით, მაგრამ შეიძლება ისეთსაც გადაეყარო ვინმეს, გვუმოს ერთი დანა კარგად.

აგოსტინო. მერე და, რისთვისა ვარ მე აქ?
როდოღოფო. ანდა მე?

რიტა. თქვენ? კარგი ერთი, ნუ გამაყენეთ. სანამ თქვენ ზემოდან ეკვივით ჩამოხვალთ, ეს კიდევ საწოლიდან გადმოხობდებმა... ხოლო იმანზე, თუ რამდენ ძალას მართავს მე ეს კომედია, არც ვიფიქრობო, ეტყობა სცადეთ ერთი და დიდიდან სადამომღებ იტირეთ განსვენებულნი, ანდა სცადეთ და იხანეთ ამ იშვიათი გაუთავებლად... ჰო მართლა, იქნებ შეეცადოთ რაიმეხი ეს თქვენი აქოთებული ტალღა? მაგის სუნში ღამის გულმუცელო ამომბრუნებს.

როდოღოფო. (ხედავს კედლის საათს). ახლა თხუთმეტი აკლია თორმეტს. კარტოფილი მზად იქნება ნახევარ საათში. დაახლოებით ერთ საათში მაგიდას მოეყვანებთ. მანამდე კი შეიძლება საქმეს მივხედოთ: მე დავწევები ისევ, შინ კი აღი ზემოთ ერთხელსაც ვადაიბანე.

რიტა. უუ!
აგოსტინო. ნასადილევს დაისვენებთ ერთ-ორ საათს, ხუთის ნახევარს კი წავალი, საპნო, ტალკი და მისი ჩანი.

როდოღოფო. დაახლოებით ასე, ხუთი საათი— ყველაზე შენოსხალანის დროა.
აგოსტინო. გაითვალისწინეთ, რომ სალაბოთი— ასე თორმეტი საათისათვის და წაშუადამევს— ამაგარ განან-გამობანას უადრესად მოულოდნელი შედეგები შეიძლება მოჰყუეს.

რიტა. ნამდვილად! თორემ დამაღამებთ ადარაფერი საქმე ვაკვას! ამ საღამოს კინოში მივდივარ.
ბეტინა. სწორია. თუნ კინოში წავიდე, შერს მაგიერ კი მე განვიზანები ხუთჯერ თუ არა, ოთხჯერ მაინც.

აგოსტინო. (დავარჯულად, რომელიც ასეც შევიძლია ვაგოთ და ისეც). რა ხანია შემთხვევას ველოდებით, ვაგისნებით ძველებური.

ბეტინა. (არ იმჩნევს, გულნატყვი რომაა, და საუბარი სხვა საგანზე გადაქცევს. რიტას). ნახევარი კოლოფი უღერი მაქვს

ისეთი, სუნო არა აქვს. მოვიტან და ჩაგერი კოლოფი შეგაშენებ ტატილის მაგიერ.

რიტა. მაღლობელი ვიქნები.
ბეტინა კიბესზე მიგარბობმა.

აგოსტინო. (მიხედა, რომ ბეტინა წაქეციდა და ცდილობს მონანივებას, გაასწრებს, პირველი მხეა კიბესთან და უნდა შემოიპროსო ცოლი). სასამართო ვითეობა, ოქია, არა? ბეტინა ვერაზე ისე ჩაუვლია, ხედავ არ შეხვდავს. ბები! შენ ველაპარავები!

ბეტინა. (ცხა აიწინა წინა ბაქანზე და ვაგომუყერდნობა მოაქრის), ვითეობი, რაც მინდობა მყვიდა, და სულაც არ ვაიბრებ ან-გარბო ჩავაბარო ისეთ ნახავს, როგორც შენა ხარ.

აგოსტინო. ესაა შენი პასუხი?

ბეტინა. არ ვიმჩნევ, ვითეობ რაფფერი მომდარაოუს, ეს კი, იმის ნაცვალად, რომ პირველი სისულელისთვის ბოდიში მოიხა. დოხ, ზედ მყოფი სისულელის უმატებ.

როდოღოფო. რა მოხდა მაინც, არ გვეცითი?
რიტა. ბეტინა...

ბეტინა. კარგი ახლა, არა ხართ მოვარდნად ჩამოსულბები. მშენიწრად იცით, რამხეაა საქმე.

აგოსტინო. (მიმართავს რიტას და როდოღოფოს, აიბრებს სიტყვის ველაქვას). როცა მე ვიქვი, „ვაგისნებით ძველებური“...

ბეტინა. კაცს ვერცხება, თითქმის რაიმე დამნაშავეს მაგისთვის: რას ამბობს, ვაგისნობს პირველი დღედავც იცოდა ჩემზე ყველაფფერი, რაც მე თვითონ ვიცოდა: რას ვაკვირებდი, რას ვლაპარაკობდი, როგორ ვცხოვრობდი. და აგერ, ამდენი წლის მერ ბუმბრობს უბელოდ და ძირველად მაწყუებდა, რომ ვაგისნ, მაინც რამდენს აკეთებ მანიბიბა.

აგოსტინო. ასე თუ არ დავაკლდე ყველაფფერი, სხვანაირად არ გამოვა, ხომ? ესეც არ იყოხს, როცა მამაკაცი ასეთ კიბეებზე იმძლავა, ეს იმას ნიშნავს, რომ ის ქალი მისთვის სულიერით არაა.

ბეტინა. მერე და ხომ გაითხარი, რამდენთან ვყოფილვარ.

აგოსტინო. (რიტას და როდოღოფოს). თხუთმეტი წანი, ამბობს. როდოღოფო. მაგას კი არ სჭერა— გავა ცოცა ხანი და იმასვე შევიტოვებმა.

აგოსტინო. ეს ემიტომ, რომ ციფერი თხუთმეტი მაინცდამაინც დიდ წილობას არ იმსახურებს.

როდოღოფო. დონ აგოსტინო, ყველა ციფერი ერთნაირია.
აგოსტინო. კვირის დღეებს ან ღვინიან ბოთლებს თუ ითვლი— კი მაგისთვის აქ სულ სხვა რამზედა ლანარჯია, თანაც იგი თუ-ველი შენოსთვისას ახალ ციფერს აახლებდები. გუნიწრად, მაკლიოთად, ოთხმოცო, თქვა.

ბეტინა. უბრალოდ ამოვიდა ყელში ერთი და იგივე კიბეობა.
აგოსტინო. (აღის კიბეზე, იქ, სადაც ბეტინა დგას). კი ბატონო, დღეიდან ამ შეითოვას შენ ჩემგან ეღვარ ვაგოვრებ, და სიყუავს ვაძლებ, თუ ჩემი ცილის სულს მიქელ-გაბრიელმა გაითოვა, მხოლოდ შენ ერის შეგარავა, (მთუახლოვდება ბეტინას და ვაშლის მკლავებს). ჩამეხუტე და მოგარჩიე ამ ლანარჯას.

ბეტინა. (სიღვს ვაწინავს, რის გამოც ცილნდრი ვადაძებება და აიწინა კარსიკვე ვაგორბობა). ესეც შენ!

აგოსტინო. (ლოყავს ხელს ისიამს) ბები...
ბეტინა. დავკოლოფო შენი ცილის სკევილილს და იქ რქების მერე, რაც მან ვადავ თავზე, ჩვენს ვაგოვრებთ: „მოვივიროთ ის დრო, როცა ეს წინდენაფიტი ქალი ცოცხალი იყო!“ კიდევ ჩემსვე რომ მოვარება! „ეს ციფერი მანიცდამაინც დიდ წილობას არ იმსახურებს!“ თითქმის ვამოციწნო: თხუთმეტი, ოთხმოცო...

(ვადის მარკეენა კარდიანს).

როდოღოფო. ტყუილად წნამებთ თქვენ მაგ ქალს ცილს.
რიტა. დონა ბეტინა ძალიან კარგად გუყვარობათ.

როდოღოფო. თქვენს შემთხვევაში, ისევე, როგორც აასობით მხავს შემთხვევაში, რიცხს არა აქვს მნიშვნელობა.

აგოსტინო. როდო, მეხუთმეტი? შენი აზრით, თხუთმეტი და ოთხმოცო— სულ ერთია? (ვადის მეზობელ ოთხმეტი ისე, რომ ცილნდრის აუბა ავიწყუდა). ჩიხო, აიწინა წინ, წინდება ორი მამაკაცის სილუბტი, ისინი მხურვალედ ესალმებიან და ხელს

არმევენ ერთმანეთს. (არტურთან და რობერტოს ხმები სვენიის გადღმობანა) „დღე რობერტო, ძვირფასო! „მოგვალმე-ბით!“

(მოკრავს თუ არა ყურს მამაკაცების ხმას, როდოლოფი თვალთ ანიშნებს რიტას, დიკავოს თვისი „სამუშაო“ ადგილი, აგრძონებებს, რომ დანაშაული იქნება ამგვარი შესაძლებლობის დაკარგვა; ქალი მამიწვე აღის აიწის წინა მოედანზე, როდოლოფი კი შედის კიბისქვეშა ნიშში და ზურგსკენა ხურავს ფარს).

არტურო. სასამართლოსკენ მიმავალმა გადაწვევით, ავადმყოფი მამაცად მომენახლებინა — აქეთ ცხოვრობს. თქვენ რა ქარმა ვაღმოგისროლათ აქეთ? ამ გაგანია სიცხეში ასეთი გაუთყუებელი კიბას ავლა არ გინდა?

რობერტო. მე ფარმა „დე ფინანტეს“ საქმეებს განვაგებ. ერთ ისინი ითვლება აქვე ახლოს — წინდა იანვარუისის რაიონში და, ისინი ნახე მაქვს ადვალტორი. ამასობაში რიტამ დასრულა „განაბნის“ რიტეალი და ორჯერ უკვე გამოაღო აიწის კარი, რათა სველი პირსახოცი მუზეტ გაეფარა.

არტურო. წარმატებას ვისურვებ.

რობერტო. გამალობო.
არტურო მიდის საქმეზე; რობერტო, რომელმაც ყურადღება მიჰქცია „ნამეტანი“ სისულთავის მოყვარულ რიტას, შეადებს კარს, რომ თითხში შეიხედოს და, თუ მიხვრის, გაეცნოს კიდევ მომხიბვლელ ქალს.
ნანახობ?

რიტა. თქვენ რა, ვერ ხედავთ?

რობერტო. ასე გვიან?

რიტა. ვეჯერებოთ შეკითხვები. გამოდის, რომ ადრე არ შეცალა სახანაოდ. ვარდა ამისა... უყელა ისე ცხოვრობს, როგორც მოცურებუბა?

რობერტო. თქვენ ძალიან კარგი ხართ. მესმის მე ამ საქმეში რაღაც.

რიტა. გამალობო.

რობერტო. (სემიწინი კილოთი), რა კენათ ახლა ჩვენ?

რიტა. თქვენ უყეთ იყოთ.

რობერტო. მდა... რომელ საათზე შეიძლება ვესტუმროთ?

რიტა. შენ სურვილით თვეი, თორემ უყელა დრო გამოგდება.

რობერტო. კაი ვინმე ხარ, აი მომწონს ჩას აფასებ?

რიტა. ჭერ შემოდი.

რობერტო. არა-არა! გობს ჭერ ფანზე მოვრგვდეთ.

რიტა. ათათასი ღირს.

რობერტო. (ირონიულად). სულ ეს არის? ეს ხომ ტუფილა-დას! ასე გაკატრდები, ჩემო გოგონი. ათათასი ღირს, ორი სადილი თავისი შუქარლამიანეყავი... (უხეშო, შეურაცხყოფილად ტონით). შეიხედ ერთი საავეტროში, სადაც ადამიანები შინაგანსახურებს იძებნენ, და მიხედნენ, როგორ ძვრება ხლები ტუყვიდან საცდელი გროშების საშოვნელად, და რა უფლება გაქვს შენ პრისტიტუტას, ათათასები თითოეო კლიენტებისა-გან!

რიტა ცხვირწინ მოუცეტას აიწის კარებს და ზედ ზურგიით მიყურებდა, რომ არ გაიღოს, თან სასოწარკვეთილებისაგან სახეზე ხელეებს აიფარებს.

როდოლოფო. (იკვირება ფარღიდან და წამოყოფს თავს).
რა მოხდა?

რობერტოს ხმა სვენის გადღმობანა: „ათათასი ღირს! გაგეფედ კაცო შეიძლება თანაც, რომ გინდა, ერთ პოლიციელს ვერ ნახე...“

შემოდის ავოსტინო.
ავოსტინო. რაშია საქმე?

როდოლოფო. (მიიბრუნს რიტასთან და ცდილობს მოაშოროს იგი კარებს, რათა გაიღოს აიწის და „მოელაპარაკოს“ კოლის შეურაცხყოფილს). გამიშვი, ნუ მიწილი.

რიტა. არა, არა!

ავოსტინო. ცილინდრი... ცილინდრი ხომ არ გინახათ სადმე... სვენის გადღმობანა ისინი ხმა ატეილი საშოკოს, რობერტოს კიდევ ერთი ნაცნობისა, რომელიც ჩიხში მოდიოდა და ეტყო-

ბა იმისთვის ვაუჭრდა რობერტოს, რომ თავისი თანაგონებელი გამოეხატა.

ავოსტინო და რობერტოს ხმები: „ხდება, დონ რობე, ნუ გეყენებთა!“ — „სულაც არა მწყობის. მე უბრალოდ მინდა გაიგოთ, სანამდე დევდითო...“ — „კარგად ბრძანდებოდით“ — „ღებრობა შევიღობა მოკეთა!“

როდოლოფო. მო ბიჭო, რა არამხდაა?
რიტა. სსსუ!

შითი განათებული ჩიხის სიჩუმეში თანდათან მიწვდება რობერტოს ნაბიჯების ხმა, ერთდროულად გაისმის კაცნი აიწის შუშის კარებზე.

როდოლოფო. ვინ არის მანვ?
რიტა. ჩაიღ დაბო.

როდოლოფო იწეება ჩასვლას კიბეზე.
ავოსტინო. მე გვაკვებ, მოდრედ ჭერ ჩემი ცილინდრი აიყოფთ, კაცნი აიწის კარებზე მიყრდებდა.

რიტა. (ავოსტინოს). წაით.

როდოლოფო. (იგი უკვე საწოლზეა: გადასწევს ფარდას). აქ ცილინდრი ერთ არა, რვეოლვეგია საჭირო! (ხურავს ფარდას).

რიტა. (ღრღილ შეხედებს აიწის კარს. შემინებულად) რომელი ხარ? აბიოლის მს სვენის გადღმობანა, მხადალა, „არ ვარ საშოში კაცო. წესიერი ადამიანი გახლავართ. გამიღეთ!“, რიტა დამხივდა, ოღონდ არა იმდენად, რომ მისი საქციელი გაუფიქრებლად გამოჩნდეს. იგი აღებს კარის ერთ საგვლად ოღმედ უფრო მეტად. ღრღიმი შეიძლება დანახათ მხოლოდ ახალი სახაფხულო შლასის ფარღები.

ავოსტინოს ხმა. „კიბეზე შევიხვეწე ავერ, სულის ამოსათქმე-მად: ვაფიქო გაგებო, საოჯრებლს მინც გადავებდე-მეთო...“

შეადგა უფეთისი არ იქნება, შენ შემოხაიფეთო? თქვენივისაც აიწების და ჩემთვისაც“.

რიტა. საოჯრებლს გადავებდე გაგებოში. მერვ?

ავოსტინოს ხმა. „რამდენადც მე ვიცნობ იმ ბატონს, რომელიც ეს-ესა გავლა აქედან, და რამდენადც მანან, სანამ აქედან გავიღო...“ შემოწივითი და მოგაუყვებო, რა მოხდა მერვ? მე მარტოვდა ქალი ვარ...“

ავოსტინოს ხმა: „მარტომაც მინდა შემოსვლა“.
მე კი მარტომაც მინდა გავიყო, რა გნებაეთ?

ავოსტინოს ხმა: „გეტყობი, რახან ასეა, თუ თქვენ წინააღმდეგ ვარ ხართ. მხადა ვარ მოკეთისი ათათასი ღირსი, რომელი ჩემს ნაცნობს ღედნანა“.

თუ კი ეს მართალია...

ავოსტინოს ხმა: „სად არის აქ შემოსასვლელი“

რვა საფეხური კვეთთო. შეხვდით თუ არა სადარბაზოში, პირველი კარი ხელმარცხნივ. დარეყვა არაა საჭირო (ცუტყის აიწის, მიდის შესვლა კართან, აღებს და იცდის).

მცირე ხანი გამოსვლად და იღება კარი, რიტა გვერდზე გადავება, რათა მამაკაცს შეეძლოს კარის ბოლომდე გულბა და შიგ შემოსვლა. აბილო შემოდის, წამით ზურბობთან დაუყვინდებო, რომ გარემოში მიმოაფავადლობს. იგი ასე საშოკო-სამოცუნდებით წლის ქრობიდა, მხედვ გამოყოფრება, სასიამოვნო გარეგნობისაა. მარტო შლასა კი არ ახურავს ახალი, აცვია აგრეთვე ახალთახალი, ღია-ნაცრისფერი, ძვირფასი თხელი ქსოვილისაგან უნაყოფი შეყვრილი კოსტუმი. ძველმოთხრო მარტო საათი მოუჩანს, ოქროს ძეწვეით ელტებუ რომა აქვს დამაგრებელი — ეტუბათ, სასხვარი უნდა იყოს, ვინმე ახლობლის მისაგონარი. თაყვანისა, მაგარა ადამიანების თვალმოჭუტული რომ აყვრილებდა, მისი მხერვა ფრთხილი და უნდო ხდება. შემოსვლასანაც მოხიხის შლასას.

ავოსტინო. მე ვარ... შეიძლება?

რიტა. შემოდი, შემოდი (ცუტყის კარს).

ავოსტინო. (უკვე შუა ოთახში დგას და იზღის პიჯაკს).
საწოლი სადა გავქეთ?

რიტა. (ერთიანად გაღვლილი, შემტრთალი უჩვენებს კიბისქვეშა ნაწივს). იქა...“

ავოსტინო. (გამგებინადა). კარდის იქით... გასაგებია, დიდებულ საწოლი. (იხსნის პალტოსს). გზიხად.

რიტა. მაგარა...“

ავოსტინო. არ გინდა გაიხადო?

რიტა. ვიფიქრე, ვერ ავიხი ნომ არ დამეკეტა-მეთქი.
 ატილიო. იქ, ქვემოთ, ვინ დაგინახავს? მოეშვი, იოანს და,
 ისედაც პირს აქ სულის მოთქმა (გადაადგინა პალატებს სკამის
 საზურგეზე, სადაც უკვე ჭიკინა მისი პოეტი).

რიტა. მე ვფიქრობდი...
 ატილიო. (ჩხლის ყოღუტა). ცხლა კი, ამ საკითხისთვის დაბრუნ-
 ნება რომ აღარ მოგვიხდებოდა, შენ მიიღებ შენს ათათას ღირსს,
 (დაეცემა ვიღუტს და დგას სკამზე, მერე იღებს საფულედაც
 ათათასიან ეკუპურს, საფულეს ისევ იხიხავს, ფულს კი ქაღალ-
 ძის გულს). თუ მომთმინე და აღდრისხინი იქნები, მერე კიდევ
 დაგიბრძობ რაღაცას, დაიპი!

რიტა. ბელს გაიშვარს.
 რა, დავა: ვერ ხალაოი გაიხდებ.

ხალაოი რიტას სტეულს გასწვრივ ჩამოეცურდება. ატილიო
 თვალში მოკლავს და რამდენიმე წამი აღტაცებულად ჰამს
 თვალებით ქალს მშვენიერ სტეულს მერე გაფრთხილებულად
 გაუწევის ქალს ფულს, ამ დროს თვალები უბრწყინავს.

დაიპი, გოგონი, ღირხარ შენ ამ ფულად.
 რიტა ათმებს ფულს და ვერკ ექ მოსაწყრებს ატილიოს შერე-
 რებს, ეს უკანასკნელი ისე სწრაფად გასწევის ფარდას, რო-
 დოდღოს რომ დაინახავს, იგი წამით იბნევა, მაგრამ მამჩნევ
 ერევა თავს.

(საწოლთან იციკრება, ეტყობა გულმოსულია). ეს რაღა ამბა-
 ვია? ამა, გააღვიმე და გააღვი.

რიტა. (ცემურის ატილიოს მწეხარებო მზერით). გაგადლო?
 ატილიო. მოუღდე, გააღვიმე მაინც; კარს იქით დაგველოდოს.
 რიტა. (ისევ შესტყვის ატილიოს მწეხარებოთ აღსაყვ თვალე-
 ბოთი). გაგადლო?

ატილიო. დავიჭირო, ისე მაგრად ძინავს, სულს ვერ ჩავუდგამთ?
 რიტა. (ცემურმარევი ხმით). აწი ვერაძრავინ ვერ ჩაუდგამს მაგას
 სულს.

ატილიო. ვინ არის მაინც?
 რიტა. (დაეცემა მუხლებზე და ჩვეულებრივად აქვითინდება):
 ბოული! საზოგადო არსება გათასირებულში მაგარამ ჩემზე სა-
 ძაგულია ჩემი იღბალი, ჩემი დამწვარი ბედისწერა ცხოვრება!
 აღარ შემოძლია მტელი!

ატილიო. რა მოხდა?
 რიტა. (მოთხოვნის საწოლზე). მცეთხებოთ კიდევ, რა მოხდაო?
 ქმარია ჩემი... მოკვდა... ამ საყმარს...

ატილიო. (შეგრძნებულად). ვაი დედოღო! (უნებლოთ იხებს
 უკან-უკან).

რიტა. ამა რისთვის მინდა ეს ფული ეს უბედური დავასაფლა-
 ვო იქნებ და მაგის დატოვებულ ვაღს მოვუხერხო რაზე...
 მთავარესაოთ მართკ ვარ გამოუღებელი ცაზე (ტრანს).

ატილიო. (აცხვანებულ ხელს დასტაცებს პოეჯასა და ფილეს).
 შენ ეტყობა მწუხარებისაგან შეიშალე. შეილო ჩემო, ცხდრის
 ვერგრო! იმავე საწოლზე მუხლებს მეცუცემა კარგად განის,
 ჩემი გოგონი, ღმერთმა დიდი... (სწრაფად მიცნეცულდა გასა-
 ვალ კართან).

როდოდღო იღებს რიტას ხელს და აღტაცებული კოცნის. (ინს-
 ტინტურად მოთვლებს ხელს ცისებურ და აღმოაჩენს, რომ
 პალატებზე დარჩენია; სკამისკენ მოტრიალდება და თვალს შეას-
 წერებს როდოდღოს საცქერეს. განვიფრთხილებულია, მაგრამ
 დღეს. დავას რამდენიმე წამს უშობრძობ, მერე კი იღებს იატაქ-
 ზე დაგარინდო პალატებს და თვალს გააპარებს ცოლ-ქმარისა-
 კენ, რომელიც ისევ ძველ პოზაში არიან, დარწმუნებულნი
 რომ მოხუცს არაფერი შეუწინავეს. ნელა მიემართება კარის-
 კენ, ზღურბლთან ჩერდება, შემობრძნდება და თვალმორცხვ
 ისე შეპყრება რიტას). ისე, კარგად თუ აწინ-დაწინის კაცო,
 შენ მართალი ხარ. რა არის ამასი უღებ? ესმის რაზე, ზედაც
 რაზე, თუ რა ურების იქნებოდა, თავი რომ ჰქონდეს მომ-
 დატრუნებულ... მაგრამ ასეთი რამ იშვიათად ხდება. (ციოთმი)
 არაფერი მომხდარაფის, ბრუნდება უკან და ხაზსაქმულს სი-
 აჯაფიხით ჭიკინებს სკამზე პოეჯას, ფილეს, პალატებს).

რიტა. (სტრობოსულად შემოთრიალებს). თქვენ ვინდოდით...
 ატილიო. კი არ მინდოდა, — მინდა. ათათასი უკვე მოგვკიცი...
 ამიტომ რაც უფრო მაღლ მოვრჩებოთ ჩვენს საქმეს, მით უფ-
 რი მაღლ წავად.

რიტა. ცხედრის სიახლოვეს?
 ატილიო. ჩემთვის სულ ერთია. თანახმა ვარ, რომ გინახარა
 თანახმა ვარ-მეთქი.

თვინს წინა მოედანზე ფეხაქრფით შემოიღინ ავოსტინო და
 ბეტინა. ვაგრადობან და ელოდებიან, რა მოხდება. ატილიო
 ვერ ამჩნევს მათ.

რიტა. (მტკიცად). სამავიგროდ, ახლა მე არა ვარ თანახმა.
 ატილიო. მართლა-მართლა!

ავოსტინო და ბეტინა ერთმანეთს გადახედავენ.
 რიტა. მართლა. ამა თქვენი ათათასი ღირა, (დგბს ფულს მაგი-
 დაზე). შეგიძლიათ წადითო და დამანებოთ თავი.

ატილიო. მების შენი პირველ წუთებში შენ გადაწვივით, რომ
 გაუფოდა მაღა. ახლა კი, საქმე საქმეზე რომ მიდგა, გეშინია,
 რომ ეს მტრებულობა იქნება. შენ მიგაჩნია, რომ ათათასი ღირ-
 რა შეიძლება დასცილდოთ ვინმე სხვასაც, ვინც მიცავლობ-
 ლისა ეშინია და გარბის. მაგრამ მე არც ისეთი მშობარა ვარ და,
 ძალიან რომ არ შეგაწუხოს სინდისმა, ამ ათათასს ათათას-
 საც ვუშვებ.

(დგბს მტრულ ათათასიან ეკუპურს პირველზე).
 რიტა. არა, არა... არა!

ატილიო. (სტრობოსულად, დაბეჭოთებით). უფრი მიგდე, გოგონი,
 მე თხოულობ წლის ბოიო არა ვარ. სანამ დავკავებოდა მე უკე-
 ვლობის აწინ-დაწინე, როგორც საქმეა, და თუ ახლა ვერ
 ვარ, ამას სასებოთ სერიოზული საფუძველი გაჩნია. განმრთ-
 ეობა განმრთელობა.

რიტა. რა შუაშია განმრთელობა?
 ატილიო. შენ გერე ძალზე ახალგაზრდა ხარ და ბევრი არა ამ
 გეშინის. თავის ჩემი შირიბი საქმეა, რომელიც რაღვის არ
 იხება. (დაბეჭოთებით) მისინდ, სან ქალღელსაც ვინცებ, ათ-
 ათათასის თოთხულებს; სულ გამოვდის რომცდაათათასი ღირ-
 რა, და ჩვენ სიტყვიდან გადავდებოთ საქმეზე (თოთხის და
 მაკავალდ დებს კიდევ სან ცალ ათათასიან ბანკს კრეტებზე).

რიტა. (ცემურს ფულს და ემბრებს ცოთხებზე). მე, სწორი გთხო-
 რა, არ ვიცი... (მოთხოვნის საწოლზე) ეს რომ არა...
 ატილიო. ვის სასუფრეველია ახლა უკვე?

რიტა. მაგრამ შესაძლია ახლა, სიკვდილის მერე, ამ სახლში
 უკვლავიერ ვგვარანობინებს, რომ ის აქ არის, ჩვენთან.

ატილიო. (ორბინედ) ის რომ აქ არის, ჩვენთან, ამაში არა-
 ვის ეძარება ეჭვი.

რიტა. (დაეყენებს მისტიკურ ბერებს) თქვენც ვწამო სულის უკ-
 ვადებავ?

ატილიო. (მისივე ხმით). ცხლა...
 რიტა. მაშინ მომეცით საშუალება, მოვეთათბირო; თუ ის არ მო-
 ლეებს გადაწვივებობებს, მაშინ გადაწვივებობებს მივრდებ მე
 თვითონ.

ატილიო. სწორია, სწორი, მოეთათბირე. იგი ხომ ქვეშარტების
 სახეობში იმყოფება, ასე რომ, ყველა კარტე მაგის ხელთაა.

რიტა. ოღონდ თქვენ მაღრკოეთ... დატრეუთ მათთან მართოდ;
 არ შემოძლია ვილოკო თქვენი თანდასწრებოთ.

ატილიო. სიაშოვებოთ, მოეთათბირო, დღისის დღისისთვის,
 ღმერთმა ხელი მოგმართათ (განზე გადადება და ზურგს შეაქ-
 ცევს რიტას და როდოდღოს).

რიტა. (მოუხრის ქმარს წინ მუხლს და ხელებს მლოცველოით
 დარქედს გულზე). სულწინდებ, როგორ მოკვივე? შენ ყველა
 გესმის და ყუოვლებს ხედავ, დარწმუნებოთ ვარ... შენ ისევ
 იცი, რისგან მოკვდა და რა დღესი ამბოკეთ... (საუფეს ხმას).
 და ეს ისე არ მართკო, არამედ ყველა წმიდანმა — მათ შო-
 რის სახლო ავოსტინომეს!

ავოსტინო ცახტახებს მოუთხრობლობისაგან, უკვე მოგროკოლ თან-
 ხას ეს ორნოდედაათათასი ღირაკე მიუპატოს; უმზერს ბეტინას,
 რომელიც ხელებს იტრტრებს და მასაქოთ იმედოვებს, რომ ფე-
 ლი მათს სახლში დარჩება.

მანიშნე, მომე რაიმე ნიშანი, — შენი სურვილია კანონია ჩემო-
 ვის! ერთ წუთს დაველოდები, და თუ ამასობაში ვერკავითარი
 ხმა ვერ გავიგებ, ესე იგი, წინააღმდეგო ხარ. შირიბი ხა-
 რის ერთი ჩამორევა, ამ თათაში ქარის უბრალო გაუაჩუნება,

ჩამე უჩვეულო ხმაური... — და მე მივხვდი, რომ შენ ნებას მამუღ. მსხვერპლად მივიტანო ჩემი ნამუსი...

აკლიო. (ხანგრძლივი — დაახლოებით ოცწამინი პაუზის შემდეგ). უფრო არა, რომ აგრესიადიათასის შეიძლება იქვე ასობასაღ!

ეს ციფრი ის იმპერედეს ანტიკონტოზე, რომ მოიფიქრებს და ირჩევრ მიაყხუნებს აიენის კარებს, რათა ასე გამოიწვიოს ის უჩვეულო ხმაური, რომელზედაც რათა სიხოვად ქმარს; იგი მიზნევი მიმართავს ბუტიანისთან ერთად მთელი თოხანი. (მთელდენლმე მხარბრა წამოიჭრად შეაყოთ, მაგრამ უკვე შეეცადა თავი და მიუბრუნდა რიგებს; სკეპტიკურად). დაგროო ნება! ნულარ ვარგავთ დროს.

როდოლო. (სახე მოღრმობითა და ცილებიდან გამოსრბის; რიტუს). ახლავ ვააღედ ევ აქვად. თორემ მერე ჩემი ბრალი ნუ იქნება.

აკტი. (წამოდგება და მიდის ატრილისთან. ამერად მისი მავედრებული ხმა აღერსინადა, „ნამდვილია“). იქონიეთ ცოცხა სიბრალელი, ნულარ მავალბობ... უველაფერზე გეტყობათ, არ უნდა იყოთ ბოროტი ადამიანი... შენგომბედით, მე ვტირო, ნამდვილად ვტირო (მართლაც, ლუგავდ ორი მსგავლი კურცხალი ჩამოებრადება). გამორჩენად დიდსულოვანა, შემობრალეთ... პატვიანს გვბოვო უფორჩილესად; აიღეთ თქვენი ფული და წადით. (ტირის გულამოძვარი, აღარ მალავს ცემლს; ხელები უღირონად ჩამოყდება უფორბო ტრანქ — ასე ბავშვები ტირიან). როდოდლო წამოყდება საწოლზე. მუშეუბნას საჩხერად მოკუმეშავს და მზადდა ჩაერის ამ უხარბი დიალგოზე, როგორც ამის მოითხოვს უფლება და მივალბობა ქმრისა, რომელზეც შეიგნო, რომ დროა, ბოლოს და ბოლოს, დაიცავს საყოფირო ცილი და საყოფირო ღრსხება. ერთხანს ამ მდგომარობაში რჩება და თვალბობი ბურბავს ატილით. მიხეცთ ვთავლებს და შოშის ნულმნიც არ იტყობა. და თავის მხარე გათვლიერულ დეა გულზე ხელბდაყრფილი შესცქერის „მკვდრებით აღდგარს“.

როდოლო. (ბოლოს და ბოლოს გაეფაცვას საუბრის დაწყებას). მავაიეთ, მაგრამ თქვენი ადგიარი დავიგნება უდვალად მერვენება. რისთვის გბორდებთა ეს უველაფერის და საყოფიარ ქალი ვულერბადებ შეუნხებულა. ხომ ხედავთ, ტირის მავატიეთო, გიხოვათ... მეც გიხიბთ ბოღმეს... რადა გნებავთ მეტი?

აკლიო. მაგრამ, მოწყულეთ... ხელმოწყულეთ... აიგნის წინ, მოვლენზე, კვლავ გამოჩნდებამ ავოსტინის და ბეტიანა.

მე არ ვცი, ვინა ხართ და როგორ უნდა მოგპაროთ...

როდოლო. მე ამ ქალის ქმარი ვარ. სახელს არა აქვს მნიშვნელობა.

აკლიო. და ქმარი აიძულებს საყოფიარ ცოლს მისილის ამგვარ ხელბობას, თირონ კი თავი მომუშედარუნებია და როცა მოეკრიანება, მკვდრებით ადგება, არა?

როდოლო. სწორედ ასე. შემეძლო ამაზე დაგთანხმებოდი. მაგრამ რატომ არ გინებთ გაიგოთ, რომ ციფრებმა ზოგჯერ იმდენად აუბნებელია, კაცს როდამ ერთი ბარჩინია; ან თავი მომუშედარუნოს, ან მოკვდეს?

აკლიო. მნახეს არა და მიყვებამ ზღაბრებსა რა უნდა მომხდარიყო ისეთი, რომ ასე გაუმეცებულთაყვითი მით უშებებს, რომ ეს, გენაცხედ, კანონით იცებთ, არა შეიძლება ასე!

აკოსტინო. (ბოლოს, როგორც იქნა, იბრავს ცილინდრს, დაიკოსს თავზე და კიქურ მიღდა მოაჯრის). არა, შეიძლება!

აკლიო. (გავიკრებულ). ეს ვინა არის?

ბეტიანა. (ცილინდრს კიბისკენ მიმავალი ავოსტინის შეჩერებას). დავიკა.

აკოსტინო. ხელს ნუ მოშლი, ბეტი. (ხელიდან დაუსხლტება და სწრაზად დაეშვება კიბეზე, ორ ნაბიჯზე ატილითგან). ბეტინა ფეხდაფეხ მიიყვება ქმარს და ახლა მის ზურგსუქან დგას.

შეიძლება. (როდოდოდოს). ვინ არის ეს ტიპი?

აკოსტინო. თქვენ უწინგური ბრძანდებით, ხომ?

აკლიო. (შურბაცხუფილი). უნდა მოგახსენოთ, რამა მე და-საბრალდო ლიყუემი და უნივერსიტეტი, თანაც — ორი ფაქულტეტი.

ინფორმაციული ვიცეტინი მოიხდის ცილინდრს. არაფერსაა მისი მნიშვნელობა

ბეტიანა. (ტილიოს). მომისმინე, ცილილო კაცო, ან სხვამდე გაიწვევო ბინის ქირაა. ჩვენ ავ ჩქარ კიდევ იმამდე ჩამოველი. სახლის პატრონს ჩვენი ვახსებთა შედეგო მხოლოდ ქირის გადაუხდლობის გამო.

როდოლო. ასეც დამთავრა უველაფერი; სასამართლოში გვიჩინდა, მოსამართლემაც საქმე მის სასარგებლოდ გადაწყვიტა.

აკტი. ათი დღის ვადა დავგოთქვას; ან ვადასაღებოთ ვაღს, ან არადა, ქუჩაში გადავირბან. არავითარი გახსენებება, არავითარი დრავება!

ბეტიანა. ჩვენ ვალდ დაგველო სამის ათასი ლირა... იცი... რიტა. (ცილინდრს ურღდაი იღებს ქალაღს და უჩვენებს ატილის). აი, უწევმა!

ბეტიანა. (ცილინდრს წესიერად ეხიბილით, მაგრამ ეს იხერი, უველაფერი ისე ძვირდებდა...)

აკოსტინო. (მთელდენლმე აღედგება). ისე მრცხვენია პირდაპირ ამ ახავაზარდების შეხედვის... ლამისა ცხვირპირში დავიწრო.

როდოლო. რასა ბრძანებთ, დონ ავოსტინო? თქვენ რა შუაში ხართ? უველა უველა და, ჩვენ ხომ ვიციო, რამეც ვხვარცხვარდა და ის არიოდო კროში, ჩვენ რომ გახვევლით უკვლავ თვენი: უოველადე დაგებოთ ღუმელა და ჩვენც თვენი მავორინი გვეჩინება.

ბეტიანა. ვერ იქნა და ვერ გავიტანეთ თავი, და ეს თოახი ამიტომ მივაცარავთ შარშან ათა.

როდოლო. უველაშო ოფიციანტების კურსებზე ჩამოველი, ვიფიქრე, ცოცხასაც გავიწვებო, მერე კონერსში ვცდი ბელს, იქნებ ვაგონრეტორანში მომეწყო-მეყო. კონერსში უკვე იქნება: ერთ-ერთი საუფუთსოდა მცნებს, მაგრამ რად გინდა, ადგილი არა და არ ჩანს.

აკტი. (ატილით გადაუცვამს როდოლოს ნაჭზე ხელს). მანამდე კი, ფეხები რომ არ გავჭიბოთ, ხან რა ნაქმეს მკიდებს ხელს და ხან ჩანს. დრავებით, რა თქმა უნდა.

როდოლო. უქმე დღეებში მტერ სჭირდებათ ოფიციანტი, ხანაც ავად გახდება ვინმე და იმას ვცდილი, ზოგჯერ კონერსში მუშავდახვებრები... ზავფულობით ქურტელს ვრეცხავ ქორბოლანშო... როცა ლპარაკობენ გამეცხელებ და კანონზე ისე, რომ არ იციან მისზე...

აკოსტინო. რა არის აქ, კაცო რომ თქვას, საცოდენელი? ოცდაჩვიდმეტე წელი ვიმუშავე მე დარკად თეატრ „კოლონი...“ მერე რა, რომ სახალხო თეატრი იყო, ხომ თეატრი იყო მანის... მოლა, არ აიღეს ერთ დღეს იგი, და მის ნამუშევრებს რესტორანში არ აშენებს? მომიღებს მე ჩემი ორი გროში და ასე აღმოვჩნდი ქუჩაში. რა ვიშოვე ამ ჩემი ოცდაჩვიდმეტე წლის შრომით? ბარბანონის რევილიტერი, რომლითაც ვყარავლავდი თეატრს აღმადამონის და რომელიც შარშანს გაყვეთ აიბავა ფრანგულზე და ცილინდრი, რომელიც ვილაც ილუბრონიოსის დაჩრგნოდა თავის საიფარეშოში. დაშობეთ ენადა ამას ორი მით, ინფლაცია და გამუდმებული დემოკრია... აღარას ვაგნბო ხელისუფლებზე, რომლებიც პასუხსაც კი არ იძლევიან წერილებსა და განცხადებებზე...

თქვენ ნამდვილი ხსნიო ბრძანდებით, უველაფერზე გეტყობათ, რომ არავინ იციო გავიკრებობა რომ ღმერთი მოწყულე თუკი თქვენს მიმართ და დღოველითა აქვს თქვენი ხელი... მე თქვენს ადგილას, ასეთი გულბატონი მავაი რომ მომხსენია, ვტოვებო: „რა უფლება მაქვს მე ამ ისედაც უმედურ ხალხს უფულოდ მოვეყარო? ჩავთვალთო, ვირომ ჩაიბნეს ვიდელოდობა და ფული გადაავალბო, მით უმეტეს, რომ ის ენა თოახი ლირა ვერც დამაქვავს და ვერც ამაშენებს. ფული, რომელიც მავალზე დევს — თქვენია. ბედნიერად ბრძანდებითო, ვაქედო“.

აკლიო. სწორედ ასე მინდოდა მოვეცულებოთ, მაგრამ ვაი რომ არ შემოძლია. მაშინ თქვენზე უარეს დღეები ჩავაჯვრებდი. აგერ უკვე ოცი თვეა, რაც დავჭერივდი. ოცდაერთი წელი ვიცი-ხოვრებო ერთად მე და ჩემმა ცოლმა, ღმერთო ვანააღლდ მისი სული, და ამ ხნის მანძილზე გააჩინა შვიდი შვილი, ღმერთო, დიდი დღე მიეცე უველას, და გაყოფთა თორმეტი აბორტი, ამით კი, თქვენც იციო, ჩანი არავის ემატება. და აი, მოკვდა იგი ქი-

არუგის დანი თესქმობის მეხუთე თვის ნაადრევი შობი-
არობის გამო.

ბეტინა. საწული ქალი!

ატლიო. ერთი წლი მამები მეცა და მერე კიდევ ეცხი თვი
არ გამიღია შავი, ვიყავდი უველა წესს, უარს ვამზობდი უვე-
ლადრეზე და თავს ვიკავებდი უველურსაგან, რისგანაც უო-
ლის დამარგავმა კაცმა უნდა შევიავოს თავი. მხოლოდ ამ ორი
თვის წინ ვიყავი თრბი და ვანვახადე ჩემი გარდობის, აღდგან
უვემ უნე გიხმა, ვაჯიხადე ძაძა და არაფერი აღარ მივსულა.
თქვენ კი ვინადი, დავტოვე ფული და წავიდე რას წარმოად-
გენს სის ათასი ღრბა ჩემს ცხოვრებასთან შედარებითა უნდა
მეგახსენო, რომა რე შეყავს ექიმი, რომელიც უოვოდ ცისმარე
დადის თავსურს ადევნებს ჩემს ჩანმთხოვლობას და მძიბნის იმს
ჩამობრებს, თუ ნორამადრე ცხოვრებას არ დაშორდებიანარ,
უსათუოდ იმ ქვეყანას ამოყოფ თავსო, კლისი გარდა არასო-
დებს შეყოლია სხვა ქალი, და მინდა დავგარწმუნოთ, რომ განსვე-
ნებლობის შემდეგ (მეუთხეობს რატახე) ესა ერთადერთი ქალი,
რომელიც მე ნამდვილად მომეწონა და რომელიც მინდა.

როდღეო. (ფეშქვება). მისმინეთ, თქვენ საით უყავრენებო?

ატლიო. აივით თქვენ, სათავს უყავრენებო. იცის ეს თქვენმა
კულახი, ავიწინად ვადმოსროლოდი ანეტისი რომ დამიპირა,
ჩემამდე კიდევ სულ სხვა ბატონის ვაჯიხობდა.

როდღეო. ხომ გამოგიტყდი, რომ ეს ხრავი იყო, ფანდი,
ოიხი!

ბეტინა. ჩვენ უველადრე ვახსენით.

ატლიო. ის ქარბი იყო, რომ ვიხილავ თქვენ კიდევ უეთ
ციოთ, რას წარმოადგენს თქვენი კოლა ვახლიო. თქვენი ილი-
ოტური სრუტების გამო რაოდენ უნდა ჩამქვდეს თქ ტანში სის-
ქლი! ამ შევიდ შეიღის, ადრევედ რწლისა და თორამტი
შელოშვილის პატარის! ერთად რომ შეუფერებოთ მთელა ოჯა-
ნი, ეს უდაქვცხი სული, ჩემი დანახვა პირდაპირ წვიმა უო-
ველი მთავანთათვის, ჩემი სიცოცხლე თქვენს ხელთა; რე და-
შლავთ: სის ათას ღრბის ორასათასსაც ზეც უშაბებო — ამჯ-
ვარად, თქვენ რჩებიან ამ ბინაში, მე — ამ ქვეყანაზე, ჩემიანე-
ბის გულგახასარად.

ავსტინო. სამახი ათასი ღრბა... (ვაცირებულეი უჩხურს ზე-
ტინას).

ბეტინა. (არ ვერება). სამახი ათასი... (შეტუნებულეი შესკე-
ვის ავსტინოს).

ატლიო. ასი ათასი ნად ფულზე და ორასი ათასიხე — ქვი-
თარი, სატვი რომ არაფერი იყოს, მე ვაწერ ხელს და ვუბ
მაგვიდავ: ერთ-ერთი თქვენგანი კი მიღის ბანკში და მიიღებს
ამის მიხედვით ფულს: ქვითარი წარმომადგენლის ვაჯრზე
(ხელს აწერს ჩემს, რომელიც საფულად ამოიღო, და მაგად-
ზე დაღებულ ფულს ზემოდა აბრებს). დღემან დაწვეულნი
არტატინო და ბეტინა მონესახლეობითი მისჩრებობას მაგასს.
ოიტა ვაუბებელი ებენს მარტხენა ხელს გულზე და ქმარს
მიამეჭვებო — ცილბონა ვამოიყენის მისი რუკაზე!

როდღეო. (სწორად აფხვებს ამ დუმილის, ვანსაკუთრებით
— ავსტინოსა და ბეტინას დუმილის აზრს და, სახედარტვი-
თი, უწილეთი ციხე ხიით მიმართავს მათ). ამა, დონ ავსტინ-
ო... დონა ბეტინა... ამაზე უნდა იტყვი?

ავსტინო. (იცხ, რომ ფულს თავის არ ამორებს). ჩვენ რა
ვეუქვების!

ბეტინა. (მსუბუქეი მომარობით ჩამობერტყვის კაბას — ჩერ
მედღეს, მერე სახელებზე). ეს ისეთი საუკუქმანი საქმეა აქ,
რა ოქმა ვინა, ჩვენ კი არა, უნდა თქვენ...

როდღეო. (ვეულკეულებით შეხება და ისტრეიანიით
მიმობრის ოთხში) თქვენ რა, შეიშალებო? მაინც რა ვადაწვე-
ტლებას უოლდებით ჩემგან? რა უნდა ვქნა? ავივარა საუ-
თარი კოლა და ლოგინი ჩავუწვირო ამ ტანზე არამხადებო,
სახურებობი, ემწავსა დამაზარბის თქვენი თავი და ტანი დონ
ავსტინოც კი ჩიბთა: დუმსი დონა ბეტინა — დუმსი რატომც
არა! დონ ავსტინო ხომ ირწუნებთა, ბუხობეტი უმნიშვნელი
ცდობარი! დონა ბეტინამ კი მშენებრად იცის, როგორ უნდა
დაწყო ერთიდან და როგორ უნდა მოიტოვო მერე უნდა ოთხ-
მოქვი. უველადრე უდიან, რომ ამ მტრტყვას ტანზე რამა
დაგას დაწერ, როგორ ფეკრობთ, ვინ უნდა იფრინოს ეს ტანი

აკედან? თუ თქვენ არ ვაანადრებთ, მაშინ მე ვიხმა შემს-
ილიონ ვადგებამდე ჩერ თავს ვაუვსობ!

ავინის მხრიდან ოთხში იყვიტება ჩიხის რამდენიმე მცხოვრე-
ბი. ორი ვაველდა: რომელიც მთავანს ავიწის კარებს ხე-
ლოდ კრა და კარი ვაქო.

ქალი. დონა ბეტინა, რა მოხდა?
მაშკაკი... დონ ავსტინო...

ბეტინა. არაფერი, არაფერი... არაფერიც არ მოხდა. ავსტინო,
მიხებრე ავიწი.

როდღეო. კი ამა მოიპრიკით, კარვად ვაველი შეხვავალი
კარიც უველამ დაინახოს, რა ხდება ამ სახლში (მორჩენი შე-
სავალ კართან და ვადაფუქვებს). ასე კოხს: შესვლა თავისულე-
დასი ასეთი ამებეტი კარდაფუქვით არ წუდება. ასე არ პატი-
ოხანი ქალი ვახახდება და ქმარს ვაბთობრებასაც ვაბოლო მოე-
დება: შორიდან ვილაცა რადვის წესებრად ვერ გავიწინებს და
ამტაკე შენ მერე, რომ აწერი ამა ხარ. (თვე) ავიწინეც
ავსტინო). მოილი ახლოს, და ვეკრიდებათ! ვაიციანი ავერ, ბე-
ბერი ვიტი, რომელსაც ჩემს ცოლთან მილი უნდა.

ატლიო. ისე, რომ იცოდეთ, მე აქ ავიწინად არ შემოხვულ-
ვარ; თანაც ამ სახლში მე მიმობრება თქვენსა ცოლმა და შე-
მოსვლის ფასზეც წინდაწინ მიმობრება. თქვენ გარჩენილი,
თქვენი პირად საქმე ქვეყანას ვაგვიბინოთ? მილი უარის მოე-
თხვის! ამ ამით არც მენებატება რამე და არც ვაბოლოდება.
ჩამდებულ ვაქმა — მეზობლებმა — თავი მოყვარა შესავალი კარ-
ის წინა მივადებო: ამავე დღესამე ხალხსა იმტა ავიწის წინდა-
რაც თქვენ აქ ილამარკეთ, ერთში ხართ მარტო მართალი,
თქვენ თვით: „ვაიციანი ავერ, ბებერი ვიტი“. სწორედ რომ
ასეა: მე ვადაფერი ქვეშაზე, ვიტი ვარ; ვიტი!

ბრბ. (ავინისა და შესავალი კარის წინ გელაიანდ ციწინან და
წამომახილვს ისტრეიანი). ბებერი ვიტი... ბებერი ვიტი!

ატლიო. შეგებარა ქონებო, დეყარვა ვინებო, სამასოთხი
განკლებო: ვეცოდებებოთ? ვადაფეთ ნახევარ მილიონს.

ავინისა და კარის წინ სიცილი ცრება. ღრბინდატოთა პატარა
ჩავეთ ვანცეფრებულეი თანხითა, რომელიც, მათი აზრით, სე-
ლაჯ არ შეუფერება იმას, რისათვისაცა ვამიზნული დუმლო
ლდხანს არ ვრეკლებო: უნებლიე მომწიბნის მოწინაში
კონტრე ვადრება და ვიტი ტონი, რომლითაც მან ვამოწვევა
ისრულა, და ვადაფეთ სირფხე არღვევს ბურტყუნი და ჩერ-
ჩელი, რომელიც ბინანდ ბანზე, ავიწინად კარბისავე ვადა-
დის: „ნახევარი მილიონი... ნახევარი მილიონი... ნახევარი მი-
ლიონი...“ ეს ჩომქოლი, რომელიც თანდათან წარბელებს,
ციცხლს უცილებს ბბობს ისედაც ავხნებულ წარმოდგენებს
და ვახაწურბს მას იმის მხარეზე, ვინც მის თვალში ამიწინად
ამ საშიხობო ამბის ნამდვილ გმირად ქვეულა. უვებ დომია-
ნები ტრუს უტრავენ ატლიოს ტაში ისეც ანახლად წყდება,
როგორც დაწყო; ისე ველის ვამაწურბელი დუმლოც;
უველინი როლდობის მსეუტრეიანი. გომარე პაუზის შემდეგ ავი-
ნის წინ თავმჯდომეობან ვილაც ერთი ჩახტრული ხიით ვვი-
რის: „ჩერ დაღის ფულა!“ მერე სხვა ხმა, უფრო წყობილი
და ახალგაზრდა: „დებერი ნა სტოლ!“ მერე ავიწინსა და კარის წინ
მეგობოთა ხებეტი ერთმანეთში აიხვას: წამომახილვს ბზრი
დაახლებობითი ერთმანეთი. ბოლოს ამ მრავალხანს ვრამებო
ფრავაც ქალის ხმა: „სტევა სტევა! პირბოა ფულზე მჭირად
ფასობს, ვანაწილეთ!“

ატლიო. მე ატლიო ნამუდო ვახვავთ, ჩემი სიტყვა სიტ-
ყვაა. ამა, კიდევ ერთი ქვითარი ორასი ათასი ღრბისა: ვაწერ
ხელს და ვუბნ მაგადრე, სლადე ის სამასათასი დღეს.

სანამ ატლიო ხელს მოწინად ვივრე ვიტიარს და პირველს
ზემოდან დაადგდეს, ბბობი კიდევ ერთხელ ესალდება თავის
გმობის ტაშისკეობით.

სიტყვა თქვენზეა. ველოდობთ. (იხლის ქვეყანა და ვილცეტი, მი-
ხედვის მათ საქმეზე, მუკარაბობა კობის პიკეობით, სანახვროდ ვა-
დაწვევს ფრადს და მხედველობიან ქრება. ამისის, როგორც
ვამშლარბებთა სწოლზე).

ბრბო ისევ უყარვს ტაშს. ისინი წამოძახილები.
 როდოლოვ. (როცა ბრბო მიწოდება, გრძობს არაქანსად
 ცნობილად, რომლიც ედოს ეველა, თუ რა ვადაყვეტილ
 ლეხას მიიღეს ქმარი; სასოლოად მოტეხილი, ვანგისიო ულ-
 მოხელე სინამდვილით, ვანგისიო, როგორც ვანგისიო მიც-
 ვალეზული, ძლივს ვასავინდა). მაქარა. კინგინი. ნულუ მართი-
 და ვეგონა მოიერიოდი? მას უნდა ვაგებარჯა — სასულე რიკეს-
 ტრითი და ვეფირვერითი... ხოლო რიკა იგი მოპოვებს საბო-
 ლლო ვამარჯვებას, ამ სახლზე მაქარავენ მემორიალურ დაფას,
 და დღევანდლი დღე იქვეა ღრისხასოვარ თარიღად, რომელ-
 ხაც ზეიმი აღნიშნავენ უკვედლოურად: შესვარისი სიტ-
 ვევიბი, დაფის ვიკრვინითი და ასეთი რამევიბი. სხეფ სიტ-
 ვეპას ღონ ავოსტინო ბრამანებს თავისი ცილინდროი, როგორც
 კი დანახავენ ცილინდროი და ხელში ქადალითი... სიტყვა
 ახეთ დროს კოხს დაწერილი ჭკონდის, რა იცი, არავერი
 შევეშლოს... პო, დანახავენ თუ არა ჩვენ ჩიხის მცხოვრებნი,
 ამ ცილინდროი მინოზირებულედი დასტებზე უფრო მაგარ
 ტაშს, ვიდრე ამ ბებერ ვიეს უყარავდნე (იღებს ცილინდრს
 და თავზე მართავდატეს ავოსტინოს, რომელიც არც ახლა ინ-
 ძრევი). მოკიდებ ხელი ჩემს ცოლს და მიპეგარე ამ მოწყალებ
 ბატონს (იღო რიტას მარცხენა ხელი და მარჯვენა ხელში ჩა-
 უღლო ავოსტინოს). შე კი ამასობაში ვაგაზობდეს (ყდება ვანზე,
 ფარდისზე ზერგშეკეული).

რტა მოშირდება ავოსტინოს და როდოლოვს გვერდით ჩერ-
 დება.

ავოსტინო. (ფარდას ოღნავ გადასწევს და საწოლს რომ დახე-
 ვსად, შემწოდება). ბებო, მოხუცი არ ინძრება, და არც სუნ-
 თაქს... კიი ახაჯია, მადე ჩემმა ღმერთმა!

როდოლოვ. კიდევ რადა მოხდა?

ბეტინა. მოხუცი არ ინძრება, ამბობს.

ავოსტინო. (შეზიზნული, მოთლანდ ვადასწევს ფარდას და
 მოახლოებული ბეტინას, როდოლოვს და რტას ახევენებს სა-
 წოლზე გამსვლართლი მოხუცის უმოძრაო სხეულს). არ ინძრე-
 ვა...
 (ნულა დაუკავებებს საწოლის სახურვას). კეთილი ბატონი?..
 სინორი?.. (სხეებს მიუბრუნდება). არ ესმის.

ბეტინა. მეცდარი არ იყოს!

ავოსტინო. ყველაფერია ამასოლოდენი.

ერთ-ერთი კარგეში მდგომრი. რა მოხდა?

ავოსტინო. მოხუცი არ ინძრება.

ცნობას ერთმანეთს ვადასცემენ — კარებიდან აივანყენ.
 ბარბო. მოხუცი მოყვდა... მოხუცი მოყვდა...
 ბეტინა. (ჩემად, ბებოს). სხსუ! ნუ სმაურობთ!
 ყველანი ვაგუმდებია.

ავოსტინო. (უფრო მაგრად ეკავებებს საწოლის სახურვას).
 კეთილი ბატონი?.. სინორი?..

ატილო რა... ვაგეუბრად დედალებებს, ამოქნარებს, მერე
 ვერჯა შეიცადოს, მოხერხებულად იწვევება და ვერინეას
 ანაგრისობს.

ამას დასინებია...
 ბეტინა. (კარგეში მდგომი). სინავს...

ბარბო. (იტაცებს ცნობას). დაფინია... ძილქუმი დასწოლია...
 ავოსტინო. რომელიც რაღაც იღებს რეუტაყარა, ანიშნებს და
 თავისთან მიიხმობს როდოლოვს, რტასა და ბეტინას, რათა
 აუბრებინოს, რასაც აპირებს; მერე შუა ოთახში გავა და აივ-
 ნისა და კარებს წინ მდგომ ხალხსაც ასევე ანიშნებს. რა დარ-
 წმუნდება, ყველა დაგაინტერესეო, სამაგზე შედგება და კედ-
 ლის საათს ორი საათით წინ ვადასწევს. ამასვე უცეთებს ატი-
 ლოს საათსაც, რომელსაც ვიღებთს ვიბიდან იღებს. მიღის
 იგი კიბის ქვეშ და თან მიაკიდებს ათობით ცნობისმოყვარე
 თვალს. ავოსტინო აჭრებს სათოლს და აწიბთ ორ აბათანაბარ
 ნაწილად ჭრის მას; უფრო მოძირი ნაჭერს, ასე ნაშუის ზო-
 მისას, შინდელში ჩაღებს, ათებებს და ძველ ადგილას დებს.
 ამის შემდეგ მოკიდება ხელს რტას, მიჰყავს იგი საწოლთან,
 შესხნის ხალხის ქაშარს და ტესტიო ანიშნებს, იმოქმედო.

მერე ბეტინასთან და როდოლოვსთან ერთად, მლოცველად
 გულელად ვაღერდო, მოუწოდებს კარბთან და მსხინს
 თავმჯერებლის, მოეფაროს და არ იმპურან, და კიბზე ადის.
 შესავალი კარი იხრება, მაგანა ხალხი არ იმბება: ყველანი
 ვადაცვილით ელოდებან, რა მოხდება შემდგომში. ავოსტი-
 ნო, ბეტინა და როდოლოვი კიბისზე და მოედნის სივრცეში მი-
 დინან. ამ დროს აივანს წინ ამოპირბუთა მიქელეს ფიგურა.

მიქელი. მოვიტანე კარტოფილი
 ყველანი შემზიზნულნი ახევენებენ მიქელეს: „სსსსს! მაგრამ
 ვინაინა, ატილო იღივებს. რტას ემინია ვანჭრევისა. უმოძ-
 რაოდ დანან სხევიბი... ატილო ვატივებს, ვაიხმობება, ამ-
 თქნარებს. ვერ კარგად არ გამოფხრებულა. დანახავს თუ არა
 რტას, ვაუღივებს.

ატილო. (ხალხზე ხელს ჰკიდებს და ინტიმურის ხმით ელაპარაკე-
 ბება). შენ უკუ ადგი? დიდხანს მდინა? (საწოლზე ჩამოაყენა
 რტას და ქალს თავს თავსვე მოაბრუნებინებს ისე, რომ თვა-
 ლებს ხედავდეს). შეუდარებელი იყავი. იგი ოღონდ მე ხომ
 თავიდანვე მიხვდი ამას!
 რტას არ ესმის, რაზე ელაპარაკება ატილო, მაგრამ მისი მე-
 ვაბრძლი ტრინით გამხვევებულა, ისიც იღივება. უცებ ატილო
 ახარხარდება.

მაჰანა ვერი იქნა და ვერ დაიფრეო ხომ, ჩემი ნაოჭრი ეფე-
 ზე. ოიქარკიის მერე დამარა, ახალგაზრდა ვიევი მაინი... კარ-
 ბუნეული ამოჭრებს... შეგინე, როგორი ზოდით ვაიწიე ხე-
 ლი... სანყენია, სანყენია ჩემი ბრავიო ცილი, რამდენიმე
 დამე... მერე კი მიტევა...

რტა. (მიხვდება, რომ ატილოს სიზმარი ცხადად მოეღა, და
 დამწოდებელი ამოსუნთქავს). აი-აი...

ატილო. კენი სიეთი!

რტა. სიამოვნებით.

ატილო. ერთი ქეჟა წაუღს დაუღვედი. საწინაოდ მწურიაა ყე-
 ლი ვამოზრა ასე ვიცილი ვიცილოვის იცი, მუღან ასე ვიცი-
 ლი...

რტა. ახლავ (იღებს იქვე დაყდული თარიღან ბოთლს და ქე-
 ჟას და ახსნა წყალს).

ატილო. (შესტეკრის ქალს აღტაცებულ, სიამაყის გრძობით).
 რომ იციღედ, პადავარ, რა ქალი ხარ! შენ მართლა მაგონებ
 ჩემს ცოლს, ღმერთო, ვანალოდ მისი სული.

რტა. (ვაუწყებს ქეჟას). ინებეთ.

ატილო. (დაღუვს). ოჰო, მკვარია ვუოღვიდარ წურვილით!

რტა. მარსალს ხომ არ დაღვედი? კვერცხთან ერთად ღონ

ავოსტინო მიიბრუნდა ავერ ღუქანში!

ატილო. აჰ, არა, არაა ხაჭირი ისე ვგრძნობ თავს, როგორც
 ქორცა ვარდი... (ღვება). არა, მაინც რამდენი მდინა, ა?

რტა. ასე ათი წურთი, შეიძლება თხოუბრედი...

ატილო. (შესტეკრის კვლავს საათს). მერეცა, რა დროა ახლა?
 ომში ოთხის ნახევარი ვაიციქე უნდა!

რტა. დაგებება ცოტა!

ატილო. რატომ უნდა დავისვენო, როცა სულაც არ დავღლ-
 დეარ? გუუნები, თავს ისე ვგრძნობ, როგორც ქორცა ვარდი
 (იცივს ეოლებს და პიეჟას). ვაშლის, რომ ექიმის სწორს მეუბ-
 ნება, როგორც ვცხოვრია, ისე იცხოვრეო, რომ მიჩრებს (იბე-
 რებს უშაბას, მიღის რტასთან და გაუქვლავს სადარბაზო ხე-
 რასს). აჰა, ჩემი მისამართი და ტელეფონი. დარეკე, რა დრო-
 საც ვინდა. შე მარტო ვცხოვრობ... ვემის შენ ლბათ, მე ვე
 არ შემეძლია სიარული.

რტა. მართალი ხარ, ასეა! (მალავს სადარბაზო ბარათს ბუხალ-
 ტერში).

ატილო. მაკიდე მაინც ვანობოვებინას.

რტა კონკის ისე, რომ თავი უყან აქვს ვადაღებელი. ატილო
 ქალს თავს მკერდზე მიიხტებს.

მოკლედ, დამირეკავ?

რტა. დამირეკავ...

